

de VOLKSUNIE

BLAD VAN DE VLAAMS NATIONALE PARTIJ

BEHEER: Maur. LEMONNIERLAAN 82, BRUSSEL. TEL. 11.82.16

VERKRIJGBAAR BIJ ALLE DAGBLADVERKOPERS

TABOE ?

Sedert de boodschap aan het Vlaamse volk van Renard, op 29 mei l.l. doen zich zeer eigenaardige verschijnselen voor in de politieke wereld.

De Vlaamse C.V.P.-pers bleek na de voor Vlaanderen gunstige verkiezingen van 23 maart, een simpatiserende houding aan te nemen tegenover de federalistische gedachte.

Op 4 mei l.l. had zelfs de algemeene secretaris van de C.V.P. Tindemans, in een vraaggesprek toegegeven dat « praten over het federalisme geboden was ».

Nadat echter op 11 juli l.l. door Waalse (socialistische) volksvertegenwoordigers, een wetsvoorstel voor federatieve hervorming van de unitaire staat werd ingediend, begon een bevreesdende afkoeling in Vlaanderen merkbaar te worden in de partijpolitieke middelen.

Na de IJzerbedevaart, waar ditmaal ondubbelzinnig de eis tot federatieve hervorming werd gesteld, kregen we in de Vlaamse pers, onverwachte, aarzende, ja haast afkeurende commentaren op deze stellingname te lezen, die in het Vlaamse kamp grote verwarring stichtten.

In alle Vlaamse C.V.P. kranten werd de boeman Renard opgeroepen om ons te waarschuwen tegen staathervormingen, precies als zou daardoor Vlaanderen zijn ondergang te gemoet hollen.

Elke krant komt nu met zijn eigen anti-federalistische argumenten voor den dag. Kristelijke, liberale en socialistische partijkranten in Vlaanderen, lijken plots eensgezind om de weldaden van de Unitaire staat te bezingen, zij het dan telkens om andere vaak zeer uiteenlopende motieven.

De adjunct - secretaris van het A.C.V. Leo Fraeters, dierf zelfs in de Nieuwe Gids (9-9-61), in een scherpe aanval tegen het federalisme, schrijven « dat noch Vlamingen noch Walen ooit de indruk hadden gehad dat ze achteruit gesteld werden. (70 % van de werklozen en 20 % lagere lonen zijn hier zelfs van geen tel).

Welke geheimzinnige machten zijn hier weer aan het werk, om de unitaire staat ter hulp te snellen ?

Wie intimideert of bereeft de partijpolitieke leiders ?

Wat vrezen zij bij een eventuele bestuurlijke scheiding ?

Welke belangen hebben hier voorrang op de vrijheid en de levensbelangen van ons volk ?

Hof ? De Groot-Financier ?

Van wie kreeg het Davidsfonds de wenk om zich niet uit te spreken voor het federalisme op zijn laatste Congres ?

Is het « zogenaamde Monsterverbond » weer herboren ?

Vlaanderen wordt misleid op een geniepige en huichelachtige wijze.

Daarom moesten alle bewuste Vlamingen opgeroepen worden om zich gevechtsklaar te maken.

Dr. Leo Wouters.

KOLENDIREKTORIUM

Ter gelegenheid van de beeindiging der besprekingen van het wetsontwerp over het kolendirectorium in de Senaatscommissie van economische zaken en energie vestigt de Volksunie nogmaals de aandacht van de Vlaamse openbare mening op het door haar mandatarissen neergelegd amendement strekkende o.m. tot oprichting van 2 gewestelijke directoria naar het nationale directoire.

De Volksunie gaf hierbij uiting aan een algemene eis in de Vlaamse kringen en die o.m. werd gesteld door de Vlaamse volksbeweging en verdedigd door belangrijke personaliteiten uit de economische kringen en door zeer belangrijke Vlaamse bladen.

Hoewel door leden van andere fracties gesteund kon dit amendement geen meerderheid behalen in de senaatscommissie, hoewel nochtans andere amendementen in conservatieve geest werden aanvaard.

Het probleem komt thans opnieuw ter sprake in openbare vergadering vanaf begin oktober. Het belang van deze eis voor de harmonische ontwikkeling van het kempische bekken, voor de regionale economie en van de ganse Belgische economie dient meer onderstreept.

Het ware onvergeeflijk deze kans niet te benutten om te komen tot een evenwichtige beïnvloeding van de nationale kolenpolitiek uit het Noorden en Zuiden, daar waar zelfs de E.G.K.S. een duidelijk onderscheid maakt tussen twee onderscheiden mijngebieden, de Kempen en de zuiderbeken die wel onderscheiden en soms tegengestelde problemen stellen.

En nu de Troika ?

(Zie blz. 3)

NAAR EENHEIDSFRONT

Het artikel van de algemene Voorzitter van de Volksunie, Mr. Van der Elst, in het blad van 16 september l.l. onder de titel « Beslissend Offensief » kwam op zijn tijd. Niemand zal betwisten dat de idee van de herinrichting van België op federale grondslag de laatste jaren zeer sterk veld heeft gewonnen en zulks niet alleen bij de bewuste Vlaams - nationalistische maar ook is doorgedrongen tot de bredere lagen van onze bevolking.

Het is wel interessant vast te stellen hoe elke belangrijke politieke of economische twistvraag in België het federalisme akkoord op de voorgrond bracht. Zo destijds het schoolvraagstuk, zo voor enkele maanden de socialistische stakingsbeweging.

Op het hoogtepunt van die verschillende perioden van politieke springvloed, waren er tienduizenden in Vlaanderen, die op eens het federalisme als de oplossing voorstelden van die kwalen, welke Vlaanderen

tegen zijn wil diep beroerden. Talrijke kranten schreven in dezelfde zin en ontelbare verenigingen spraken zich uit voor federalisme. De meeste grote Vlaamse Kultuurverenigingen stelden die oplossing

voorop. Maar na de vloed kwam weer de ebbe en het was merkwaardig te zien hoe de conservatieve krachten telkens weer begonnen met hun zandforten op te bouwen tegen het volgende hoogtij. Wie het luist hadden geroepen in de orthodoxe bladen, kropen voorzichtig terug in hun schelp, terwijl de openlijke tegenstanders hun zwaar geschut richtten op de federalistische gedachte. Bedekte tegenstanders van federalisme en beschaamde dienaars van de unitaire staat die zich een tijdje in de hoek gedrongen hadden gevoeld, begonnen met een langzaam maar sluw berekend ondermijningswerk — O neen, ze spraken niet meer van separatisme en extremisme.

Maar in dagbladartikelen en in voordrachten of debatafonden wezen ze op de grote moeilijkheden, die aan het doorvoeren van federalisme verbonden waren; ze herhaalden, tegen beter weten in, dat niemand juist wist wat federalisme inhield; ze stelden de Vlaamse voorstanders van federalisme voor als handlangers van Renard enz.

Onverpoosd werd het mollewerk voortgezet en werden kraaietoppen geworpen voor de oprukkende federale idee. Men voelde dat er een synchronisatie zat in dat tegenoffensief en men giste welke geheime krachten, die in het Brusselse samenholpen, daarachter zaten.

Sommige Vlaamse publicisten, die in de grond misschien niet antifederalist zijn en zich zeker verweren tegen het verwijt van antifederalisme, spelen mee in het orkest, zo gezegd uit zijn voor objectieve voorlichting.

Daarom zijn we verheugd dat Mr. Van der Elst in zijn artikel een « beslissend offensief » voor federalisme aankondigt. Wij moeten al die windblazen, die tegen het federalisme opgelaten worden, doorprikken. Maar we zullen niet in de valstrik trappen, welke die heren spannen wanneer zij een tot in de toekomstigheden uitgewerkt ontwerp van federalisme vragen.

Dan zouden zij zich op die toekomstigheden kunnen werpen om het federalisme zelf te ondermijnen.

Mag het feit dat de federale herinrichting van België niet tot in de details werd vastgelegd aangezien worden als een argument tegen het federalisme ?

Dan vraag ik hun of de Europese éénmaking, waarvan zij toch alle beweren voorstanders te zijn, niet veel minder duidelijk werd omschreven ? Is die formule niet onelendig veel vager ? En zijn zij daarom tegen de Europese éénmaking ? Dat zij dan ophouden met die belachelijke argumentatie tegen het federalisme.

Wij weten immers dat de federale gedachte onhoudbaar voortschrijdt bij de openbare opinie en vooral bij de jeugd. Na iedere vloed kwam er wel een ebbe, maar vele zandkastelen werden weggespoeld en een nieuwe tij breekt weer nieuwgebouwde zandfortjes af.

Van die voortschrijdende federale idee was het Davidsfondskongres van 10 september weer eens getuige : de grote meerderheid der Vlaamse jeugd ook in het Davidsfonds is er voor gewonnen en de conservatieve krachten hebben zich terdege moeten inspannen om een openlijke stellingname voor federalisme te verhinderen.

Ook het referaat van de Heer Lode Claes, hoe objectief ook in schijn, was verwarrend en misleidend. Zijn besluit « voor de oplossing van de economische problemen in Vlaanderen is federalisme niet noodzakelijk » was niet alleen op zich zelf erg betwistbaar (zie enerzijds de huidige regeringsplannen tot omschakeling van de Borinage, waar de nodige werkrachten ontbreken en anderzijds de lauwheid tegenover de economische expansie in Vlaanderen, dat steeds zit met tienduizenden werklozen) maar kon de indruk wekken dat dus federalisme « überhaupt » niet nodig is.

Wij weten echter dat niet alleen op het economische plan, maar vooral op het kulturele en het nationale vlak het federalisme voor Vlaanderen een kwestie is van leven of dood, in de eerste plaats omdat wij zonder federalisme niet tot een politieke machtsvorming geraken en omdat wij zonder federalisme de moordkult van Vlaanderen, die Brussel is, niet kunnen indijken.

Daarom binden wij opnieuw de beslissende strijd aan voor federalisme : rond die federalistische gedachte moet de brede Vlaamse eendracht worden verwezenlijkt.

Dr. H. Ballet.

Ieder zijn waarheid

Waar is de Volksunie ?

FRANS NOG WERELDTAAL

Sommige Vlaamse kranten houden mordikus vol dat het Frans nog een wereldtaal is. Zijn zij dan blind voor de feiten?

Zeker vele personen boven de 50 jaar zowat overal in de wereld kennen nog Frans. Bij de 20 jarigen (de toekomst!) is dit alleszins niet meer het geval. De ontvoogding van de koloniale gebieden doet het overige.

Evenals in Indonesië waar het Engels geleidelijk aan het Nederlands verdringt als internationale hulptaal, wordt het Frans geleidelijk aan overal verdrongen als 2de taal. Dit tot in Europa toe! In Duitsland, Italië en Spanje wordt het Engels meer en meer de 2de taal voor de grote meerderheid van de studenten.

Binnen 10, 20 jaar (voor zover het nu niet reeds het geval is) zullen de Vlamingen in het buitenland staan met de mond vol tanden omdat ze alleen maar Frans kennen.

Ook voor onze handel, die meer en meer internationaal wordt en in de industrie (in Vlaanderen veelal Engels kapitaal) groeit het belang van het Engels.

Dit zal crescendo gaan omdat de economische en politieke macht van de Angelsaksers de Franse niet overtreft maar waarlijk overvleugelt. Het Frans heeft geen toekomst, het Engels heeft er enorm veel.

ELKAAR VERSTAAN

« De Nieuwe Gids » maakt zich zorgen. Wanneer ook de Vlamingen Engels als 2de taal zouden nemen hoe zouden Vlamingen en Walen nog met elkaar kunnen praten?

Stippen we vooreerst aan dat wie in ons land Engels als 2de taal kiest toch nog Frans (in Wallonië Nederlands) als 3de taal moet studeren.

Verder menen we dat zo het beginsel « ieder spreekt zijn taal en begrijpt de andere » door de Vlamingen met de Walen niet kan doorgevoerd worden omdat de Walen geen Nederlands willen verstaan het nog maar best is met hen te praten in een vreemde taal, die noch de hunne noch de onze is. Thans zijn de Vlamingen gehandikt in een gesprek met franstaligen omdat Frans toch de taal niet is waarin ze denken en waarin hun gevoelsleven zich afspeelt. Wanneer we met de Walen Engels gaan praten staan we gelijk.

Deze stelling zal alleen hen verbazen, die zich geen andere rol dan een knechtenrol tegenover de franstaligen kunnen indenken. Het zijn de geboren vertalers, de geboren adjuten, de eeuwige Vlaamse assepoesters.

Sommige Walen verkiezen echter ook Duits als tweede taal. Met hen kunnen we dan ook Duits praten.

Vermits het Duits toch de taal van hun hart is.

DE SUPERPAUS

Het is thans een openbaar geheim geworden dat Rome de bisdommen wil aanpassen aan de etnische tweeledigheid van het land. De verzuchting van Johannes XXIII is de logika zelf.

Geen enkel gezond denkend mens zal dit betwisten. Theo Lefèvre hoort echter niet tot die gezonddenkenden en voor deze aftandse fransklon moet in België alles een mengelmoes blijven omdat kerels van zijn slag zich in een mengelmoes het best thuis voelen. De man doet aardig druk om de Paus « diets » te maken dat er in België ook nog een unitaire politiek is en dat splitsing van de bisdommen volgens de taalgrens de federalistische propaganda in de hand werkt!

Alleen zou Theo zijn verklaringen na de verkiezingen moeten wijzigen. Hij zou toch de taalgrens vastleggen! Dat heeft Rome ook gehoord. Wat verwijt hij dan Rome?

Ondertussen weten de Katholieken in Vlaanderen dat er niet alleen meer een paus te Rome is, maar ook nog een superpaus te Gent: Theo I.

Hij weet het beter.

ENGELS, TWEEDE TAAL

De propaganda om Engels als 2e taal aan te leren was natuurlijk de knuppel in het hoenderhok van de franstaligen. Het is alleen verwonderlijk dat in de Vlaamse pers slechts Het Volk een vooruitstrevende stelling durft in te nemen. Al de andere schijnen de ontwikkeling in de wereld over het hoofd te zien en het hekken aan de oude stijl te willen laten.

Men vergeet het uitgangspunt van de campagne. In de staatsscholen mogen de ouders kiezen tussen Engels en Frans als 2e taal. Indien voor 8 kinderen Engels als 2e taal gevraagd wordt op 6e latijnse of 6e moderne dan krijgen die kinderen Engels onderwezen als 2e taal en Frans als derde. De andere kinderen behouden Frans als 2e en Engels als 3e taal.

Voor zover we weten is er in de kolleges geen keuze. Men is verplicht Frans als 2e taal te nemen. In de kolleges worden de moderne talen schromelijk verwaarloosd. Zo wordt slechts 1 uur Engels gegeven in de 3e, 2e en 1e oudere waar dit in de staatsscholen 2 uur is en dit niet van af de 3e maar wel van af de 4e. De kolleges zijn op dit punt hopeeloos ten achter op de moderne ontwikkeling. Wij menen anderzijds dat veel leerlingen er belang bij hebben Engels als 2e taal te nemen. Zo vele leerlingen die hogere studies zullen doen. Uiteraard de germanisten. Ook de dokters, voor zover ze zich niet in een tweetalig gebied willen plaatsen. Thans moeten al de studenten, die geneeskunde volgen aan de universiteit Engels beginnen te studeren omdat de uitgaven die hen interesseren praktisch alle in het Engels gesteld zijn.

En dit geldt niet alleen voor de studenten in de geneeskunde. Daarbij menen we dat in een handelsmetropool als Antwerpen bedienden, die goed Engels kennen, gemakkelijker een betrekking zouden krijgen, vermits er meer dan genoeg bedienden zijn, die Frans

kennen omdat ze Frans als tweede taal gevolgd hebben.

De Standaard zegt in een polemisch antwoord op een zakelijke brief van Prof. C. Heymans dat slechts 5% meer gebaat is met Engels dan met Frans. Vooreerst ligt dit cijfer te laag in 1961 en daarbij verhoogt het van jaar tot jaar. Het is dus hoog tijd dat door een juiste voorlichting een gedeelte van de leerlingen Engels als tweede taal zou kiezen. Thans leert immers geen enkele jonge Vlaming Engels als 2e taal.

GEEN ANTWOORD

Verleden woensdag heeft de B.R.T. in het pershuis te Brussel een persconferentie gehouden met betrekking tot de wijziging in de programma's voor het komende seizoen. Onze redakteur stelde daar enkele zeer pertinente vragen aan de voorzitter en de aanwezige B.R.T.-personeelsleden waaronder J. Kuypers en Van den Bussche, vragen die door de aanwezige journalisten (zo wel binnen- als buitenlandse) op algemene goedkeuring werden ontvaard. De voornoemde B.R.T.-grootheden konden moeilijk antwoorden op volgende voor hen zeer netelige kwesties: «Waarom de Volksunie niet mag deelnemen aan «Ieder zijn Waarheid» en waarom er bij gelegenheid van de meest onbeduidende bijeenkomst, in het TV-nieuws verslag wordt uitgebracht, maar voor bv. een federale landdag of een Volksunie-kongres geen woordje in de berichtgeving over is.

GROTE VOLKSUNIE-VERGADERING VOOR DE VISSERS

22 sept. om 8 uur te Oostende in het Prinsenhof, Romestraat.
23 sept. om 8 uur te Nieuwpoort in «De Beurs», Kaai, 39.
30 sept. om 7 uur te Zeebrugge in «Jan Bart», aan de tramhalte.
Sprekers: dr. Van Leemputten, volksvertegenwoordiger en dr. Herman Le Compte, plaatsvervangend volksvertegenwoordiger.
Alle vissers en alle vissers-vrienden worden verwacht!

(eliché Het Volk)

De 4 te Potma met enkele lotgenoten In kader de inmiddels teruggekeerde Nederlander

Zie blz. 8.

BELACHELIJK

Het « Nationaal Komitee van de Jong-Socialisten » richt op zondag 24 september te Mechelen een studievergadering in over de Vlaamse vraagstukken.

Voordien hebben die jongeren reeds stelling genomen over het federalisme: « Voor Vlamingen en Walen zijn, economisch gesproken, geen oplossingen te vinden, die buiten het kader van België liggen. Met het oog op de gemeenschappelijke markt wordt elke versnippering binnen dit kader een verliespost ».

Na zo een stellingneming menen we dat die socialistische jongeren dringend studie nodig hebben. Alereerst over het federalisme!

Over economische welstand gesproken geloven we niet dat de « versnippering » van de Verenigde Staten in 50 staten deze staat belet haar economie behoorlijk te verzorgen!

Ook geloven we niet dat de herinrichting van Duitsland na de jongste oorlog in 10 federale staten de economische opgang van deze

staat belet heeft!

De economisch meest bloeiende landen in het westen zijn federale staten.

Engeland anderzijds gaat het niet goed. Het is anders een staat die niet « versnipperd » is. Het is een unitaire staat, zoals de jongere socialisten ze dromen. Maar economisch hebben ze van de Verenigde Staten en van Duitsland nog wat te leren.

De jong-socialisten zouden moeten begrijpen dat er grenzen zijn aan de belachelijkheid. Het valt dan ook niet te verwonderen dat de interessantste onder hen meer en meer naar de Volksunie beginnen te kijken. Daar werd het federalisme ernstig bestudeerd en werd er een oplossing in gevonden om mobiliteit, werkloosheid en lagere lonen in Vlaanderen op te doeken omdat in een eigen federale regering wij niet zouden geremd worden door Brusselaars en Walen, die Vlaanderen alleen maar als voorraadplaats voor arbeiders willen houden.

EEN KRACHTIG ARGUMENT

In de strijd tegen het Engels als tweede taal wordt aangehaald dat de Vlamingen tot nog toe altijd het argument van hun tweetaligheid konden uitspelen. Een formidabel argument!

Ondanks al onze tweetaligheid hebben we 43 % van de hogere ambtenaren 11 % van de hogere leger-officiëren 0 % generaals. Van die 100 % franstalige generaals spreekt geen 10 % behoorlijk elementair Nederlands.

Als franstaligen er kunnen komen zonder Nederlands moeten wij er kunnen komen zonder Frans. Wij zijn de meerderheid in het land en wij moeten onze zin doen net als de franstaligen.

Als wij de leuze « erop en erover » huldigen zoals de franstaligen dan komen wij ook in België op de hoogste posten. Met Engels zoals de franstaligen dat doen zonder Engels en zonder Nederlands.

Alle Belgen moeten gelijk zijn voor de wet.

OPEN RAAM

Onlangs publiceerde de beruchte Vlamingenvreter Demany in het socialistische partijorgaan « Le Peuple » een reeks van drie artikels om de Brusselaars op te hitsen tegen de geplande Mars op Brussel. In deze artikels vindt men het hele arsenaal terug van typisch reaktionair-Brusselse « argumenten » tegen de Vlamingen, die beschouwd worden als domme pummels met een grenzeloze prelatie.

Wij kennen echter de politieke kameleon Demany en we laten zijn racistisch gekwijn voor zijn rekening.

Maar wij begrijpen niet goed dat hij zulk proza t.o.v. ALLE Vlamingen, ook de socialistische, kan neerpennen in het officieel orgaan van het Belgisch socialisme. En wat ons werkelijk verbaast is dat geen enkel voor-aanslaand Vlaams socialist gemeend heeft daarop te moeten reageren. Enkel het blad « Links » verzette zich tegen de praat van Demany. Maar wat betekenen de mensen van « Links » in het Vlaamse socialisme!

Oscar De Swaef en Jos Van Eynde hadden ons weliswaar reeds vroeger duidelijk gemaakt dat de socialisten in Vlaanderen eerst socialist zijn en pas daarna Vlaming, en dat ze bereid zijn daarvoor veel te slikken vanwege hun franstalige « kameraden ». Wij wisten dat al lang. Nooit, en zeker niet sinds de tweede wereldoorlog, heeft het Vlaams Socialisme als organisatie voorop gegaan in de Vlaamse ontvoogdingsstrijd. Men maakte er zich gewoonlijk goedkoop van af door de strijdbare Vlamingen te bestempelen als reaktionaire kleinburgers, als fascistische zelfs, die chauvinistisch-nationalistische hersenschimmen najoegen en wars stonden van elke werkelijkheid. Gelukkig zijn er steeds individuele socialisten geweest — al te weinig echter — die niet akkoord gingen met deze kijk op de zaak. Maar het officieel Vlaams Socialisme gedroeg zich steeds onverschillig, om niet meer te zeggen. En de aanhangers werden in dezelfde geest « opgevoed » in naam van het Socialisme. Tot daar.

Maar dat het Vlaamse Socialisme nooit oog gehad heeft voor die aspecten van het Vlaams probleem, die in de eerste plaats de socialisten moesten aanbelangen, ontzenuwt al hun argumenten. Of gaan het loonpeil, de werkloosheid, de mobiliteit, de hatelijke druk van de klasse-taal e.a. onze socialisten niet aan? Zij zouden de eersten moeten geweest zijn om hier de sociale verdrukking aan te klagen en met de meeste energie te bestrijden. Zij hebben het nagelaten te doen omwille van de lieve vrede in het B.S.P.-huishouden. En omwille van diezelfde vrede lieten en laten ze toe dat franstalige « socialisten » de gerechtvaardigde verzuchtingen van de Vlamingen bestrijden met typisch liberale argumenten ten dienste van een groep BEVOORRECHTEN van het huidige regime. Het zijn toch socialisten die verkondigd hebben dat in de strijd tussen economische-sterken en economische-zwakken de vrijheid verdrukt en de wet bevrijdt?

Is het dan te verwonderen dat het socialisme in Vlaanderen zo weinig nog vat heeft op de jongeren maar vegeteert op de andere generatie die een eerlijker periode van het socialisme heeft gekend. Vlaamsgezind socialisme, bestaat dat? Meer nog, bestaat er nog een werkelijk socialisme in Vlaanderen? De Socialistische jongeren in de eerste plaats zullen hierop een antwoord moeten geven. Wij kijken benieuwd uit naar de Konferentie der Jong-Socialisten te Mechelen op 24 sept. a.s.

M.

Venster op het Buitenland

Het grote nieuws deze week was het overlijden van Dag Hammarskjöld, secretaris-generaal der U.N.O. Zijn dood roept herinneringen op aan die andere top-ambtenaar van de U.N.O., Folke Bernadotte, die door joodse terroristen werd vermoord. Zijn dood, na meer dan een jaar U.N.O.-interventie in Kongo, roept ook andere herinneringen op: die aan de Belgische unitaristische Kongo-politiek van voor de onafhankelijkheid en aan de Belgische dubbelzinnigheid inzake Katanga na de onafhankelijkheid. Elders in ons blad kan men lezen hoe wj — die nooit overtuigde voorstanders waren van wereldorganisaties à la U.N.O. — het verdwijnen van de Zweed nochtans beschouwen als een verlies voor Europa, voor het Westen. In de algemene U.N.O.-vergadering die kort na zijn dood begon, werd hij voorlopig vervangen door de Tunesiër Slim, die doorgaat voor een wijs en gematigd man. Maar Hammarskjöld zal wel de laatste West-Europeaan geweest zijn die aan het hoofd heeft gestaan van de wereldorganisatie. Het is trouwens zijn noodlot geweest!

Zijn dood is meteen een zware slag voor de wereldorganisatie zelf. Het is wel een gril van het noodlot dat deze man, die zijn organisatie geleid heeft in dienst van de vrede, er toe gebracht werd zijn troepen gewapenderhand te doen optreden. Het is tekenend voor de onmacht van zijn organisatie, voor de ontoereikendheid van zijn ambt, dat hij gebruik moest maken van troepen die — zoals de Indische Goerkas — voor geen enkele geweldpleging terugdeinsden.

De wereld is te klein geworden om het zonder wereldorganisatie te stellen. Maar hij is nog altijd te klein, om het met een wereldorganisatie te doen. Hij zal het dus nog wel een tijd verder doen met een schijn van wereldorganisatie en met blokken die de wet dikteren.

Iemand die zich in het blokkenhuis-op-wereldschal steeds kiplekker heeft gevoeld, is dhr Spaak. Vanaf zijn beroemd « nous avons peur » heeft zijn carrière in het Westers blok een snelle opgang gekend naar de altaren van het Nato-sekretariaat. Zijn terugplonzen in de Belgische binnenlandse politiek werd over het algemeen in verband gebracht met zijn kennelijk falen in de NATO-organisatie. Een uitnodiging vanuit het Kremlin heeft hem terug uit de dorpsse bescheidenheid gerukt op het wereldpodium, alhoewel wadetonen beweren dat dhr Kroest-sjev geen geschikter loopjongen voor zijn privaatkorrespondentie met dhr Kennedy kon vinden als juist onze nationale Spaak bij wie het gevaar bestaat dat hij eigen wegen zou gaan. Het brengt onze Minister van Buitenlandse Zaken dan toch alvast de onderscheiding op dat hij deze week eens is mogen verhuizen van onze binnenlandse naar onze buitenlandse rubriek.

In Duitsland zijn de verkiezingen wel voor niemand een verrassing geworden. De C.D.U. heeft de volstrekte meerderheid verloren; de socialist en liberalen versterkten hun stelling; de kleinere partijen wisten de 5 %-hindernis niet te nemen. De C.D.U. blijft echter nog steeds de sterkste partij en zal in de toekomstige regering wel zorgen voor continuïteit in de binnen- en buitenlandse politiek. Het is echter wel te betwijfelen of dhr Adenauer de (waarschijnlijk christelijk-liberale) coalitie zal leiden. De laatste tijd is er toch wel heel wat sleet gekomen op der Alte, wat tijdens de Berlijnse crisis een paar keren duidelijk is gebleken. Daarenboven trappelen in de C.D.U. reeds sinds lang de kroonprinsen van ongeduld. De akties van « Wirtschaftswunderkind » Ehrhard zijn wel flink gestegen.

Zoals reeds gezegd zal na deze verkiezingen de Westduitse politiek wel niet fel veranderen. Het is trouwens opvallend, dat in de verkiezingsstrijd geen enkele grote partij ook maar een poging deed om het klassieke stramien te doorbreken.

In ieder geval zijn de druiven nog wat zuur voor dhr Brandt, alias Frahm.

De « weldenkende » pers, die in het arsenaal van de kracht- termen was gaan putten om de Russische atoomproeven aan te klagen, heeft bij het hernemen van de Amerikaanse dito een zedig stilzwijgen bewaard. Waarschijnlijk omdat de paddestoel- score voorlopig nog staat op ongeveer 165 Amerikaanse ontplof- fingen tegen 65 Russische.

21.9.61.

Nu troika ?

Dag Hammarskjöld is gestorven op het ogenblik dat hij naar een ontmoeting met Tsjombé vloog. Deze ontmoeting zou een dramatisch hoogtepunt zijn geworden in het leven van de secretaris-generaal der U.N.O. De interventie der Blauwhelmen in Katanga was op dat ogenblik reeds een mislukking geworden. Maar de Katangese nederlaag was meer dan een plaatselijk flakko; het was een nederlaag voor Dag Hammarskjöld over de gehele lijn.

Men weet dat sinds geruime tijd het gezag van de secretaris-generaal aangevochten werd door het Oosters blok. De Sovjet-Unie deed reeds alsof er helemaal geen Hammarskjöld meer in de U.N.O. was en zag hem, in haar betrekkingen met de internationale organisatie, volkomen over het hoofd. Kroesjtsjev had zijn politieke dood gezwoeren en elste zijn ver- vanging door de zgn. troika, een driemans- schap samengesteld uit vertegenwoordigers van het Westers, het Oosters en het neutralistisch kamp.

Ook in het Westers kamp was de schare zijner vrienden fel gedund. In vele West-Europese hoofdsteden werd hem verweten dat hij het Afro-Aziatisch blok te zeer zeer naar de ogen keek. Zijn optreden in Egypte, gepaard aan zijn falen om in de Hongaarse kwestie de Russen tot de orde te roepen, bezorgde hem stevige vijanden aan de Seine en de Theems. Tenslotte was het feitelijk zo geworden dat hij in hoofd- zaak steunde op de V.S. en op het Afro-Aziatisch blok.

Het Kongolese wespennest is hem fataal geworden. Het U.N.O.-beleid in onze voor- malige kolonie is meer dan eens — en zeker in de laatste dagen — het voorwerp geworden van felle kritiek. Het is nog zeer vroeg om een inventaris van dit be- leid op te maken; men zal echter moeten toegeven dat de opdracht bovenmenselijk zwaar was. Nadat Kongo — dank zij de misdadige Belgische kortzichtigheid — met een onhoudbare unitaire structuur de onafhankelijkheid werd ingestuurd, moest fataal de weerslag komen. De fede- ralistische tendenz die zowat overal in Kongo bestond, werd in Katanga dank- baar uitgebuit door het grootkapitaal dat een kans zag om zijn vroegere stellingen volledig te handhaven. De Belgische rege- ring, onder dhr Eyskens, bekeerde zich over nacht van Kongolese unitarisme naar Katangese afscheiding; men beleefde de groteske situatie dat zij, die even tevoren nog gezwoeren hadden met de « un et indivisible », plots in Katanga aanwakkerden tot een echte afscheidingsbeweging. De Belgische regering beging daarenboven de flater, de U.N.O. tegen zich te laten in- ventariseren in plaats van zelf een beroep te doen op de internationale organisatie.

Op dat ogenblik althans heeft de tus- senkomst van de U.N.O. een zeer positief resultaat bereikt: ze belette het Oosters blok, rechtstreeks tussenbeide te komen. Dit resultaat strookte volkomen met de werkelijke bedoelingen van dhr Ham- marskjöld die het als zijn hoofddoel was gaan beschouwen, het ontvoegingsproces van Afrika zo te laten verlopen dat tus- sen dit kontinent en de Westerse wereld geen open breuk zou ontstaan. De Russen begrepen deze bedoeling volkomen en ze hebben dan ook niets onverlet gelaten om het gezag van de sekretaris-generaal te ondermijnen. Zulks verplichtte de Zweed op zijn beurt een politiek te voeren die zo weinig mogelijk wrijvingsvlakken voor het Oosten vertoonde.

Zijn houding t.o.v. Katanga werd vooral door deze motieven bepaald. Zonder zich uit te spreken over de toekomstige struk- tuur van Kongo wilde hij zo spoedig moge- lijk het statu quo ante — de door de Belgen achtergelaten toestand! — herstel- len. Hij zette het ganse prestige van zijn mandaat en van de wereldorganisatie in de weegschaal om de Katangese afscheu- ring te bedwingen. Hij faalde en zijn vlucht naar Ndola was zoveel als een offi- ciële erkenning van zijn nederlaag.

Er is gesproken over een ongeval, over sabotage, over moord. Servan-Schreiber in l'Express spreekt van de zelfmoord van Dag Hammarskjöld. En hij geeft sterke argu- menten om zijn visie te staven.

Katanga is maar de aanleiding geweest. Vandaag gaat het om veel meer. Om de Russische bedoelingen in de wereldorga- nisatie. Om de vraag of nog ooit een Wes- terling aan het hoofd van de U.N.O. zal staan. Om de vraag naar het wezen zelf van de wereldorganisatie.

Dag Hammarskjöld

Het verdwijnen van Dag Hammarskjöld sluit een periode af. Hij was mis- schien te veel dichter, dromer en dweper. Hij misrekenende zich grondig omdat hij de mentaliteit van de hard-bolled zakenlui die vechten voor Katanga niet doorzag.

Hij liet zich verleiden, zijn wankel- tie met een enkele slag weer te verster- gen.

Maar hij was een Westerling, een Eu- ropeaan, ook in zijn bedoelingen. De klok- ken luiden over hem, maar over hem niet alleen.

BINNENLANDSE SPIEGEL

De reis van ons aller minister van Buitenlandse Zaken dhr Spaak, heeft een plaatsje gekregen in het « Buitenlands Venster », wat stellig strookt met zijn verlangens en ambities. Ook onze (rozerode) koningin-moeder heeft weer zin gekregen in Buiten- landse perikelen en gaat dan maar eens op pelgrimage naar het land van Mao-Tse waar zij met alle (voor de plaatselijke heren onwennige) protokolaire eer wordt ontvangen. De Elisabethlaan- se esbattementen hebben echter al lang opgehouden de wereld te verbazen. Als ekskuus geldt daarenboven een ouderdom die — zoals dat heet — gewoonlijk niet alleen komt. Hetzelfde eks- kuus ook voor dhr Huysmans die zijn reeds letwat schor orgaan gevoegd heeft bij het koort der anti-federalisten, tot groot ge- noegen van de Libre Belgique die soms toch wel eens graag een Vlaming citeert.

Huysmans was trouwens niet de enige socialist die het dezer dagen had over federalisme. Op 23 en 24 dezer wordt te Charle- roi een socialistisch kongres ingericht en dhr Renard heeft zijn adepten opdracht gegeven, daar roet in het eten te gaan gooien. De Luikse voorman beweert dat de socialisten van dit kongres gebruik zullen maken om achteruit te krabbelen op het gebied van de economische structuurhervormingen en dat de Waalse eisen niet krachtig genoeg naar voor zullen worden gebracht. Dhr Collard van zijn kant heeft nogmaals scherp stelling ge- nomen tegen de M.P.W. waarvan volgens hem niemand vooralsnog de juiste bedoelingen kent. De voorzitter van de B.S.P. is van oordeel dat de partij genoeg speelruimte laat voor iedere fede- ralistische stellingname en dat het oprichten van een beweging buiten de partij en met medewerking van andersdenkenden on- vermijdelijk moet leiden tot een verzwakking van de B.S.P.

Uit de Waalse sindikale hoek kwam nog ander nieuws. De « Mouvement Ouvrier Chrétien », tegenhanger van het A.C.W. in Vlaanderen, heeft gekongresseerd en handelde o.m. over de Vlaams-Waalse verhoudingen. Er werd een lans gebroken voor beschermingsmaatregelen tot behoud van het Waalse ekonomi- sche overwicht, voor de omschakeling van de Borrinage. Dhr Michel, algemene sekretaris, drong nog maar eens aan op faci- liteiten voor de franssprekenden die zich in Vlaanderen komen vestigen. Dat hij zodoende in de eerste plaats de economisch- sterke Waalse inwijkeling verdedigt tegen de kleine Vlaming die onder sociaal-economische druk wordt gesteld, schijnt zijn koude sindikale kleren niet te raken. Evenmin wordt hij ge- stoord door het feit dat tienduizenden Vlaamse proleten jaar-in- jaar-uit verplicht worden naar Wallonië uit te wijken of te pen- delen, zonder dat ooit een Waalse haan gekraaid heeft naar faci- liteiten of onthaalregelingen voor deze mensen. Het « ouvrier » en het « chrétien » van de MOC schijnt er wel van zeer ver blij- gesleurd te zijn!

Binnenkort zal dhr Gilson moeten voor de dag komen met de plannen die hij op het stuk van de Waals-Vlaamse verhou- dingen heeft ineengetimmerd. In de « Gazet van Antwerpen » werden de minister enkele raadgevingen verstrekt. Er werd hem aangeraden te beginnen met de taalgrens omdat, althans vol- gens de « Gazet », op dit gebied tenminste verstandhouding heerst. We zijn eens benieuwd in de praktijk te vernemen, waar die verstandhouding heerst en hoe ze er uitziet. Aan het proble- em der randgemeenten kan ook de « Gazet » voorlopig nog geen hand steken; ze stelt slechts de koppige slechte wil van de Walen terzake vast. Daarom zou Gilson na de taalgrens het proble- em Brussel moeten aanpakken omdat ook hier — dixit « De Gazet » — een overeenkomst in het bereik schijnt te liggen.

Al deze raadgevingen, vaststellingen en pronostieken beha- ren eens te meer tot het uitsluitend domein van de Wetstra- tegie. Van een ronde-tafelkonferentie over de Vlaams-Waal- se verhoudingen, van een colloquium is nog niets in huis geko- men. De minister steekt zijn licht op bij de beroepspolitici die met de oude, pasklare formules aan de toestand denken te kun- nen verhelpen.

De werkelijkheid ziet er enigszins anders uit. De werkelijk- heid is, dat zowel van Waalse als van Vlaamse zijde de stand- punten niet meer bepaald worden in de partijsalons, de oplos- singen niet meer tot stand komen dank zij het zoveelste kom- promis onder politieke kransjes.

De werkelijkheid is, dat we — eerder vroeg dan laat — naar een krachtmeting gaan waarbij de Wetstraat niet eens als scheidsrechter, maar als machteloze toeschouwer zal fungeren. Te Mechelen overleed Edward Clottens, spil van de na-oor- logse bedevaarten en van het N.V.V.O.S. Alhoewel we het vaak — persoonlijk en politiek — met hem oneens waren, menen we toch van hem te moeten getuigen dat hij steeds heeft vastge- houden aan wat hij beschouwde als zijn Vlaamse plicht.

21.9.61.

**Na Langerlo (Genk)
geen tweede gemene
streek tegen Zelzate**

Lezers schrijven ons

GOED ZO, WEIGERAARS

Geachte redactie,

Gisteren kwam de directeur van Wasse-rij « La Gilleppe - Ensival » me vragen een Franse publiciteitstekst in het Neder-lands te vertalen... het moest een folder voor de streek van Leuven worden. Van- daag kwam hij het werkje afhalen. En nu ons gesprek, dat ik dan ook maar vertaal.

— Hoe gaat de handel in Leuven?
— Goed. We hebben daar 'n goede de- pot.

— Haalt de publiciteit er iets uit?
— Ik hoop het nu. Laatst hadden we er Franstalige folders uitgedeeld, maar velen werden er ons teruggestuurd. Dat was na- tuurlijk het werk van extremisten... 't is belachelijk.

De heer directeur vergat te bekennen dat hij naar die z.g. belachelijke extre- misten luisterde. Wie is er dan belache- lijk?

J.G. - Verviers.

Redactie: Het moge voor onze vrienden een aanmoediging zijn; te weten dat hun werk (alle Franstalige folders in Vlaan- der ongenadig teruggestuurd naar afzender) resultaat heeft. Als de Vlaamse weigerak- tie jarenlang door meer en meer mensen wordt doorgezet zal onze taal in het han- delleven van de Lage Landen meer bur- gerrecht veroveren.

ENGELS, TWEEDE TAAL?

Princiepelijk akkoord.

Argument: meer dan 50 % van alle we- tenschappelijke publicaties verschijnen in het engels!

Voorwaarden: onze kinderen eerst grondig en onberispelijk Nederlands leren. Dus geen tweede taal voor het twaalfde of dertiende levensjaar.

J.G. - Mechelen-Maas.

Redactie: zoals wij verleden week aan- gestipt hebben zijn er voldoende argumen- ten om het Engels als tweede taal te kle- zen. Daarom niet langer aarzelen.

FINIS KATANGAE?

Naar aanleiding van Uw artikel in het blad van heden, getiteld « Finis Katanga », kan ik Uw stelling een slecht be- gripen.

De Volksunie staat toch, voor zover ik weet op volke basis? Welnu, als men er zich tegen verzet dat Vlamingen en Wa- len in eenzelfde staatsverband leven, ten- minste in de huidige unitaristische struk- tuur, dan is er toch oneindig veel meer verschil tussen een neger uit Leopoldstad en een neger uit Elisabethstad.

Iedereen wist in Kongo dat de fameuze slogan « Congo Uni, Pays fort » die de Belgische regering op de muren deed uit- plakken, een idiotie was. Dat enkel door het toekennen van een autonomie in bre- de zin aan de verschillende ethnische groe- pen en ze in federaal verband te groeperen er iets te bereiken viel.

Is het dan verwonderlijk dat Katanga, daar het de autonomie niet kreeg de on- afhankelijkheid NAM? En zal het in Bel- gië niet juist zo verlopen dat indien men Vlamingen en Walen geen autonomie wil geven, zij de onafhankelijkheid zullen ne- men?

De Conacat was in de minderheid? mo- gelijk... een zeer sterke minderheid al- thans, in ieder geval een zeer groot deel van de katangezen tegenover het kleine hoopje Vlamingen die voor hun zelfbe- schikkingsrecht opkomen.

De onafhankelijkheid miste federe juri- dische grondslag? kunt U mij misschien vertellen welke juridische grondslag de belgische onafhankelijkheid heeft?

Nogmaals: wat er nu in Katanga ge- schiedt is de schuld der Belgische unita- risten door aan Kongo een struktuur te geven die onhoudbaar was. Als gevolg heeft Katanga genomen wat ze niet kre- gen. Had men in 1960 de suggesties van de Volksunie gevolgd was het nooit tot al deze bloedige uitspattingen gekomen.

M.M. - Antwerpen.

Redactie: De Volksunie staat inderdaad op het volke standpunt. Kongolese toe- standen vergelijken met Belgische is ech- ter totaal onmogelijk. Kongo — en ook Katanga — is een mozaiek van ethnische gemeenschappen. De grenzen der partijen vallen er samen met de ethnische grenzen.

De Conakat is niet alleen een minder- heidspartij ze vertegenwoordigt een uitge- sproken ethnische minderheid die de Ba- loeba-meerderheid bloedig verdrukte. « Congo uni, pays fort » was natuurlijk een misdadig dwaasheid en een federalis- tische struktuur had de onafhankelijk- heid Kongo heel wat leed bespaard. Dat schre- ven we in tempore non suspecto; we her- halen het vandaag.

Maar is het niet opvallend dat zich in Katanga juist die machten ontpopt heb- ben als verdedigers van de « zelfbeschik- king », die in België iedere vorm van zelf- beschikking steeds hebben bestreden nl. de haute finance. Het zijn niet de Vlaam- se federalisten die aan het Hof grootlin- ten ontvingen, ook niet de federalisten uit Beneden-Kongo. Wel de geldbazen van de Union Minière.

Menselijke simpatie voor een minder- heid die zich harnakkig en moedig verde- digt mag ons niet brengen tot politieke simpatie voor een leefbare konstruktie van het Belgisch grootkapitaal.

VAN ELSLANDE - VAN CAUWELAERT

Geachte Redactie,

De bladen hebben heel wat misbaar ge- maakt, omdat Larock overal in het Vlaam- se land frans is gaan parlesanten. Nu weer, daar hij niet eens zijn radiorede in 't Nederlands kan voorlezen en zich door een ander moet laten helpen!

Men vraagt zich af, hoe langer hoe meer, welke rol Van Elslande daarbij speelt. Heeft hij dan niets te zeggen? Of mag hij niets zeggen? Legt hij zich daar- bij neer? Zijn naam hoorde ik de laatste tijden meer dan eens gekoppeld aan die van Van Cauwelaert. Deze wist het zover te brengen, dat hij op zijn levensavond moederziel alleen stond, al de Vlaamse vrienden had afgestoten en zijn Vlaams krediet volledig kwijt was. Van Elslande begint waar Van Cauwelaert heeft geëin- digd. Zijn krediet zakt zienderogen en het vertrouwen in hem is reeds zoek. Hoe ge- heel anders ware dat geworden, indien hij vlakaf had gewelgd een zo triestige knechtentrol te vervullen! Dan ware hij een man geweest naar veler hart!

Helaas! Moeten de Vlamingen hem nu reeds afschrijven?

E.H. - Brussel.

DAVIDSFONDS

Mijne Heren,

De pertinente onwaarheid die in uw nummer van 16 september jl. te prijken staat en waardoor wij beschuldigd worden van komediespel en boerenbedrog, kan niet door de boeg. Als U nl. op 't einde van uw rubriek « Venster op het Binnenland » schrijft: « In arren moede heeft het toch zo a-politieke Davidfonds beroep moeten doen op een C.V.P.-volksvertegenwoordiger om de sacrosancte eenheid te verdedigen », dan heten wij dat niet alleen uit de lucht gegrepen, maar gewild lasterlijk en scha- delijk, want een beschuldiging van vals spel. En wij dagen de uitvinder van dat nieuwtje uit het te bewijzen, evenals wij aan de andere kant zouden vragen te be- wijzen dat wij een beroep deden op Dr. Ballet om een pleidooi pro federalisme te komen houden in zelfde algemene verga- dering. En apropos, misschien geeft U hierop toe, dat het Davidfonds inderdaad zo a-politiek is.

Met beleefde groeten.

E. Amter.

Redactie: We blijven het zeer eigen- aardig heten dat het a-politieke David- fonds op zijn kongres politieke mandata- rissen — in casu een C.V.P.-volksvertegen- woordiger — namens een afdeling het woord laat voeren. Des te eigenaardiger daar wij ons menen te herinneren dat Mr D. Geconinck in 1958, toen hij nog geen mandataris der Volksunie was en slechts kandidaat op de lijst, praktisch gedwongen werd, ontslag te geven.

Dat is echter niet de kern van de zaak. We meenden alleen te moeten betreuren dat op het kongres niet vrijuit het fede- ralisme op de dagorde werd gezet. Zulks zou, naar het Kongres zelf heeft bewezen, stellig gestrookt hebben met de wens van een belangrijk deel der aanwezigen, om niet te zeggen de meerderheid.

Het gaat niet op, het probleem fede- ralisme te bannen omdat het een politiek probleem zou zijn. Indien ons geheugen ons niet in de steek laat, verklaarde het Davidfonds zich op één van zijn vroegere kongressen voorstander van de splitsing der partijen; toch ook een politiek pro- bleem, zouden wij menen.

Het is toch wel duidelijk dat men een- voudigweg geen enkel Vlaams programma kan stellen, zonder het politieke vlak te betreden. Wat toch nog altijd wat anders is dat verenigbaarheid tussen een politiek mandaat en een bestuursfunctie in het Fonds!

Voor het overige en voor zover nodig: niets dan goeds over de talloze David- fondsen die zich bij hun werking laten leiden door een werkelijk Vlaanderen Eerst!

WIE ANTWERPEN BEZOEK
EET IN DE

« OUDEN LEEREN EMMER »

(achter de kathedraal)
BLAUWMOEZELSTRAAT 9

Voordelige prijzen
Volledige maaltijd vanaf 30F

Uitbater: L. Wouters

BOEKHOUDING IN 'T NEDERLANDS

EXPERTISES
FISKALITEIT
ORGANISATIE
BANKKREDIETEN

K. V.
J. De Windestraat 38
Dilbeek

T. 21.14.58

na 18 u.

Wie in LEUVEN
de BIERKELDER niet bezocht,
was in LEUVEN niet
Oude Markt 22
Is onze bierkelder

Algemeen agent voor België:
ABTS
STEENWEG OP TIENEN, 94
KORBEK-LO

Opgepast voor namaak DORT!

Het Witte Paard
WANDELINGENSTRAAT, 14
te LEUVEN

Passend en aangenaam lokaal
voor vergaderingen en clubs.
Beste dranken
tegen matige prijzen

Vraag bij het Inrichten
van uw woning raad bij

galerij
MARGARETHA de BOEVE

ASSENEDE
TEL. (09) 78 50 57

Sandwichbar
MAXWELL
RESTAURANT

warne en koude gerechten
open dag en nacht

Godelieve de Ley
DE CONINCKPLEIN 7
ANTWERPEN

MOC-kongres: geen federalisme, maar...

Verleden zondag hield de M.O.C., de Waalse vleugel van het A.C.W. te Namen een buitengewoon kongres over de Waal- se vraagstukken. Zoals verwacht sprak het kongres zich uit tegen federalisme maar terzelfdertijd werd het duidelijk dat een belangrijk deel der aanwezigen nochtans niet zo afkerig staat van de federalistische gedachte, vooral onder invloed van Re- nard.

Zij vrezen alleen maar geweld.
Wij zijn benieuwd wat het A.C.W. op 30 september a.s. zal te vertellen hebben over de Vlaamse problemen.

t.o.v. het taalvraagstuk te Brussel en om- geving.

Victor Michel, algemeen sekretaris van de M.O.C. verklaarde op het kongres o.m.: « Indien de taalgrens wordt vastgelegd zou men faciliteiten moeten verlenen aan de minderheden van die grensgemeenten zowel inzake onderwijs als op adminis- tratief gebied, op de randgemeenten van de Brusselse agglomeratie zouden Vlaamse en Franstalige scholen moeten worden opge- richt en hun administratie zou in feite tweetalig moeten zijn... »

Daarop replekeert « Het Volk » in zijn nummer van 20 sept. op de volgende wij- ze:

« Deze verklaring is voor de Vlamingen niet enkel onaantvaardbaar, zij verbaast ons en zij schept in de Vlaams-Waalse verhoudingen een dubbelzinnigheid, die de Waalse elsen in het algemeen zeker niet ten goede komt bij de Vlaamse opinie ».

En verder:
« Maar er is aan de verkering van de h. Michel nog een ander en pijnlijker as- pect. De algemene sekretaris van het M.O.C.-Wallonië werpt zich op als de ver- dediger van de rentenierende, rijke maar Franstalige Brusselse handelaars, die hun villa in Vlaamse randgemeenten laten bouwen, of van de Franstalige Brusselse advocaten, rijke dokters en zakenlui die van de Vlaamse gemeenten rond Brussel hun slaapzaal-gemeente willen maken. De- ze heren die gans hun leven tijd en geld genoeg hebben gehad om zich de elemen- ten van de andere landstaal eigen te ma- ken, elsen dat de Vlaamse gemeente of schoolbesturen zich onmiddellijk aan hun taalgrillen aanpassen en zij vinden daar- toe in de M.O.C. een steun, die hun ze- ker zelf zal verbazen, zoals ons.

DE GAZET

« Het is wel een spijtige zaak, maar het lijdt weinig twijfel dat de invloed van Renard is doorgedrongen in de kringen van de Waalse kristelijke arbeidersbewe- ging. Zeer zeker, de aangenomen resolu- ties en ook de toespraken van de voor- naamste leiders staan in het teken van 'n grondig en overtuigend verzet tegen het Re- nardisme. Maar het is toch ook een veeg teken, dat benaalde tussenkomsten alles behalve getuigen van antipatie t.o.v. Re- nard. En bijzonder treffend was het storm- achtig sukses dat juist die tussenkomsten genoten bij een niet onaanzienlijk ge- deelte van de vergadering. Deze mensen schijnen geen angst te hebben voor het schrikbewind van een links bestuurd Wa- lonië ».

HET BELANG VAN LIMBURG

« Zo we zeer tevreden kunnen zijn om de algemene tendenz van het kongres der Waalse kristelijke arbeiders, blijft toch het felt bestaan, dat de kongressisten bal- last hebben uitgeworpen om de wallingan- tische stromingen, die ook bij de arbe- ders aanwezig schijnen te zijn, op te van- gen. De klachten en de grieven, op dit kongres, zijn ongeveer dezelfde, die we in de renardistische en socialistische pu- blikaties ontmoeten: de teleurgang der Waalse nijverheid, een ontoereikende in- fra-struktuur, de demografische achter- uitgang, de industrialisering van de Vlaamse gewesten, de vrees voor de be- stendige minorisatie van de franstaligen. Een der kongressisten drukte zich als volgt uit: « We nemen niet langer vrede met de huidige unitaire struktuur van de Belgische staat, welke ons noodzaakt de zegen van de Vlamingen te gaan afbede- len, telkens als we iets willen realiseren. »

Laten we het in één woord samenvat- ten: ook de M.O.C. ontsnapt niet aan het wallingantische kompleks, dat Renard aan het socialisme in Wallonië heeft op- gedrongen ».

« De federalistische minderheid, verte- genwoordigd door de gewestelijke afdeling Charleroi is goed aan het woord geko- men op het Kongres te Namen. Het is het enige gewest dat zich heeft uitgesproken tegen het unitair systeem en dat een hervorming in de zin van federalisme voorstond. An- derzijds hebben verscheidene andere ge- westen heftig het federalisme bestreden, vooral dit waarvan dhr Renard voorstan- der is.

Men heeft de indruk dat er in de kris- ten-demokratische middens meer fede- ralistie zouden zijn indien deze gedachte niet gebonden was, zoals zij het thans te veel is in hun ogen, aan de gewelddadige methodes waarvan de leiders van de M.P.W. zich bedienen tijdens de stakin- gen van vorige winter ».

Het Volk

« Het Volk » is, in verband met het M.O.C.-kongres, niet te spreken over de houding der waalse kristen-demokraten

Inderdaad, is het niet verwonderlijk, dat de h. Michel nu het taalimperialisme van die rijke lui tot een zaak van zijn arbeidersbeweging maakt, terwijl het ons toch niet bekend is, dat het M.O.C. ooit opgetreden is om taalfaciliteiten te doen toekennen aan de tienduizenden Vlaamse arbeiders, die naar de Waalse nijverheids- centra zijn uitgeweken. Om den brode, uit noodzakelijkheid des middels en zonder ooit de gelegenheid te hebben gehad te andere landstaal aan te leren.

Van de verschrikkelijke taalmoelijkhe- den, die deze tienduizenden Vlaamse arbeiders in Wallonië een eeuw lang hebben doorworstelt heeft het M.O.C. blijkbaar nog niets gemerkt. Maar het voelt onmid- dellijk sympathie voor de rijke Fransta- lige Brusselse burgerij, die de Vlaamse randgemeenten wil onder de voet lopen. Zolets kunnen wij niet begrijpen vanwege iemand die spreekt uit naam van een christelijke arbeidersorganisatie ».

Red.: Wij geven « Het Volk » in deze zaak volkomen gelijk. Maar hetzelfde kan gezegd worden van de Waalse socialist- en zeker is dit het geval voor de Brussel- se socialist (cfr. Demany). Het blad der linke socialist in Vlaanderen beoordeelt dit verschijnsel als volgt:

LINKS

« Qua inhoud is het proza van pgt De- many zeer symptomatisch voor het den- ken der Franstalige Brusselaars, ook al zijn ze socialistisch. Hun opvattingen zijn zuiver liberaal, antidemocratisch (het recht van de sterkste), ja, kolonialis- tisch ».

De Brusselse Vlamingen kunnen daar- over het best oordelen.

In dit verband willen wij tot slot een alinea citeren uit:

DE BRUSSELSE POST

« Sommige Vlamingen menen dat de Wa- len minder franskljons zijn dan onze tra- ditionele Francofonen. Niets is minder waar. Eens in contact met Vlamingen of met de Vlaamse realiteit reageert de Waal in 't algemeen als een franskljon. Reac- tie waartoe zijn kultureel chauvinisme hem voorbestemt, zowel in binnen- als bu- tentland. Zowel in Vlaanderen als te Brus- sel en in de randgemeenten behoren de Walen doorgaans tot de meest agressieve franskljons ».

Red.: De Walen zijn in de eerste plaats Waal. Dat is altijd zo geweest en het is hun grote sterkte bij de verdediging van hun belangen. Aan de Vlamingen nu er de praktische konklusie uit te trekken.

P.M.

Voor betere Kolen
tel... alle Vlamingen
(Antwerpen en omgeving 30 Km)

op n° 74.91.39
Jos van Alphen
Heide

Voor uw meubelen wendt U in vertrouwen tot het bekende

MEUBELMAGAZIJN ANTVERPIA

SI GUMMARUSSTR. 28-30 ANTWERPEN - TEL. 32.94.77

Eetkamers - Slaapkamers - Keukens - Salonmeubelen en beddegoederen GROTE KEUS!

ANTWERPEN

ANTWERPEN

EERSTE BAL PALLIETERS

Het eerste bal van het seizoen, ingericht door het reisgezelschap « De Pallieters », vindt plaats in de zaal « Burgerkring », Hoogstraat 12 te Antwerpen op zaterdag 4 november, te 20 uur. Orkest « De Waltra's » van Stan Filips. Normale verbruiksprijzen, alle Vlaams Nationalisten uit het Antwerpse worden ten stelligste verwacht.

KULTUUR EN ONTSPANNINGSKRING « TIJL »

Zaterdag j.l. startte deze aktieve Vlaamse vereniging met de eerste avond van een cyclus van tien.

Voorzitter Stappaerts onderlijnde in zijn openingswoord, het paradoxaal van dit samenbrengen van tropische hitte en winterwerking.

Volksvertegenwoordiger Reimond Mattheyssens sprak over: « De historische waarheid en verhoudingen van de slag der gulden sporen ». Spreker slaagde er in, na de hele voorgeschiedenis te hebben geschetst van dit zo beslissende wapenfeit, zijn gehoor volledig te boeien.

De voordracht, met zoveel historische feltmateriaal gestoefd, sprak boekdelen voor wat betreft de nauwgezetheid, die een der grote eigenschappen blijkt te zijn van Volksvert. Mattheyssens.

Deze eerste avond zit vol schone beloften voor de volgende.

MARS OP BRUSSEL 22 OKTOBER 1961

Wij dringen er nogmaals op aan, zoveel mogelijk de verplaatsing met auto's te doen.

Al degenen die nog niet ingeschreven hebben, zetten wij er toe aan, dit zo spoedig mogelijk te doen. De prijs per plaats is 45 F.

Ticketten zijn te bekomen op het provinciaal Sekretariaat, bij Wim Maes, Lantierhofstraat, 28, te Borgerhout. Tel.: 39.92.06. Deze ticketten zullen trouwens op de meeste plaatsen aan huis aangeboden worden door onze propagandisten.

KOLPORTAGE

Onze kolportage te Mechelen is uitgegroeid tot een werkelijk succes.

Er werden 160 nummers aan de man gebracht op nauwelijks onderhalf uur.

Volgende zondag kolportage te Wilrijk. Verzamelen zoals steeds aan de Nieuwe Carnot om 9 uur 15, of aan de brug Prins Boudewijnlaan te Wilrijk om 10 uur stipt. Antwerpen Stad: Van Marcke Karel, Mechelsesteenweg 82.

Dhaen, Verbondstraat 57, Borgerhout: Dillen Juul, gemeenteraadslid, Buurtspoorweg 87, Tel. 35.09.29.

Raeymaekers P., Toekomststraat 1, Berchem: Van Dooren Piet, Ferdinand Coensemestraat 81, Tel. 39.78.58.

Dr. Goemans H., Grote Steenweg 86, Tel. 39.68.81.

Deurne: Storme, Boekenberg 134, Deurne-Zuid.

De Ridder Carlo, Boterlaarbaan 290, Deurne.

Schoten: Drumont Emiel, R. W. Van Havrelaan 369.

Venken P., Grote Singel 105, Tel. 62.41.45.

Schilde-Wijnegem: Van De Putte, Gouberg 16, Schilde, Tel. 53.66.14.

Berendrecht: De Lie Staf, Klappelsestr. 36, Tel. 73.60.83.

Essen en omstreken: Bosmans Jozef, Korte Heuvelstraat 35, Essen.

Hoboken-Kiel: Ferris Joris, Waarlooshoofstraat 44, Kiel Antwerpen.

Boechout - Hove: Keteleer Leo, J. Fr. Willemsstraat 67, Boechout.

Burcht - Zwijndrecht - Bazel - Krulbeke: Uittersproot Alfons, Antwerpsesteenweg 300, Burcht, Tel. 52.75.95.

Boom-Niel: De Wit Wim, Antwerpsestr.

3. Boom.

Edegen: Sommen Herman, Baron Celleslaan 36.

Kontich: Steurs, Edgemesteenweg 87.

Wilrijk: Celis Gommaar, Juul Moretuslei 346, Tel. 38.42.81.

Mortsel: Van Boven Rudi, Deurnestraat 70.

Kunnen. Provincieraadslid, Krijgsbaan 80.

Provinciaal sekretariaat: Lantierhofstraat 28, Borgerhout. Tel. 39.92.06.

AUTOKARS-BERCHEN

Bijeenkomst: 9 uur. Frans van Hombeekplein.

Vertrek stipt: 9 uur 15 naar Plantijn- en Moretuslei.

Vertrek naar Brussel: 9 uur 30.

Bestel NU, ticketten voor de MARS OP BRUSSEL, wacht niet tot de laatste week.

Prijs: 45 F.

STADSBESTUUR

Op 6 september was het volledig bestuur der stad Antwerpen aanwezig in de zaal Peter Benoit, waar zij voorgesteld werden aan de Alg. voorzitter Mter Van der Elst.

Na begroeting door de voorzitter B. Stappaerts, nam Mter Van der Elst het woord. Hij verheugde er zich over met de afdeling nauwer contact te kunnen nemen.

De V.U. zal een steeds belangrijker rol gaan spelen in het openbaar leven, zij zal niet alleen meer druk uitoefenen, maar ook een actief deel spelen in de macht.

Voorzitter Stappaerts bestijgt andermaal het podium, en drukt enkele wensen der afdeling uit.

MERKSEM

Door de plaatselijke Vlaamse Kring « GROENINGHE » wordt op zaterdag 7 oktober te 20 uur een gezellig samenzijn met bal ingericht in de nieuwe feestzaal « Sphinx » Bredabaan, 712-714.

Deze zaal is gelegen aan de Oude Barreel in het centrum van Merksem.

Het orkest « Herman De Decker » speelt. Deelname in de onkosten slechts 20 F.

Kaarten te verkrijgen bij de kernleden en in het lokaal « Het Loze Vissertje », St. Bartholomeusstraat, 118.

DUFFEL

Op vrijdag 29 september om 20 uur 30 zaal « DE GROOF » Handelstraat, Duffel.

VOORLICHTINGVERGADERING

gevoeld door stichting van de kern Duffel.

Sprekers: drs Wim Jorissen, algemeen sekretaris van de Volksunie.

Volksvertegenwoordiger Daniel de Coninck.

Ludo Sels, provincieraadslid.

Allen daarheen.

MECHELEN

Gezien zijn drukke bezigheden heeft onze vriend Wilfried Bosselaers gevraagd te worden vervangen in zijn functie van kantonssekreteraris. Wij danken hem hartelijk voor zijn onvermoeibare werking en voor de grote diensten die hij de partij bewees.

Herman Keldermans, technisch ingenieur, werd aangesteld tot zijn opvolger.

KONTAKTKLUB

De 1ste woensdag van oktober spreken voor de kontaktklub Achiel van Maideren, voorzitter arrondissement Brussel, en Lefroid over de Vlaamse Ziektenkas.

De vergadering heeft plaats in het bierhuis « Opsinjoorke » Nieuwwerk (bij Katedraal) te 20 uur.

WILRIJK

ACTIECOMITE « MARS OP BRUSSEL »

Het actiecomité « Mars op Brussel », afdeling Wilrijk, doet een warme en dringende oproep tot alle Wilrijkenaren, om in groten getale op 22 oktober e.k. te Brussel aanwezig te zijn.

Vertrek met autobuskaravaan uit onze gemeente. Prijs per persoon: 45 F.

Inschrijvingen (zo spoedig mogelijk):

Oude Hofstraat 40 (Valaar) of telefonisch op nrs 38.42.81 - 33.69.68 - 49.55.02.

BRASSCHAAT

Samenstelling van het Bestuur: Voorzitter: Everaert Paul.

Sekretaris: Blomme Noel.

Propagandaleider: Hermans Roger, gemeenteraadslid.

Schatbewaarder: Van de Hoeck Fee.

Ook richt de afdeling Brasschaat zittingen voor sociaal dienstbetoon in.

Men kan iedere zaterdag van 10 tot 12 uur meester Paelinckx en R. Hermans spreken in het Schuttershof, Bredabaan, Brasschaat.

NOORDERKEMPEN

V.M.O.

KAPellen

Slagvaardig als immer waren onze V.M.O.-ers in deze rode burcht aan de slag op zondag 17-9. In alle richtingen werd de gemeente door de mikrowagen doorkruist.

Er werden 150 nummers geplaatst.

HOEVENEN

Ook hier werd met succes een korte tocht uitgevoerd. Zo komt thans ook de Polderstreek stilaan in het bereik van de V.M.O. - N.K.!

Brasschaat: 300, Ekeren: 160, Kapellen: 150... de zegereis gaat verder!

WIJNEGEM

Kolportage alhier op zondag 24-9-61. Verzameling om 9 uur aan de kerk. Dat we ook in deze bloeiende V.U.-afd. meeval zullen oogsten, staat als een paal boven water.

BRUSSEL

PROPAGANDATOCHTEN

Op zondag 24 september nemen onze kaderleden en propagandisten in Leuven deel aan de provinciale kaderdag.

Op zondag 1 oktober gaan ze dan weer de straat op: ditmaal in een belangrijke gemeente van het Brussels.

Deze propagandatochten, die steeds rond 12 uur beëindigd zijn en waaraan zowel hogere ambtenaren als jonge studenten deelnemen, verdienen de warme steun van alle nationalist. Indien mogelijk moeten ze er zelf aan deelnemen; indien niet mogelijk gelieven ze een zeer milde gift te storten voor de nieuwe radiowagen op P.R. 8654.50 van Volksunie Arrondissement Brussel te Londerzeel of te zenden naar onze penningmeester M. Vandersickel, Achterheire 25a Londerzeel.

MOLENBEEK-JETTE

Op zaterdag 23 september richt Jong-Volksunie, afdeling Molenbeek-Jette, een eerste kontaktsvergadering in. Alle jonge mensen uit de Brusselse omgeving worden hierop vriendelijk uitgenodigd. De vergadering zal plaats hebben in het café: « In het land van Aalst », Kardinaal Mercierplaats te Jette. Als spreker treedt op de Heer Bob Maes. Aanvang: 20 uur stipt.

SCHAARBEK-SINT-JOOST

De tweede abonnementsdag is volop aan de gang. Niet zonder fierheid hebben de propagandisten van het kanton Schaarbeek hun abonnementslijsten eens overzien en vastgesteld dat in hun kanton en de gemeenten Sint-Joost en Etterbeek op een jaar tijd 120 nieuwe abonnementen werden geplaatst. We gaan stilaan naar het jaar 1962; we vragen dat elke lezer van ons blad, ziende wat enkele personen konden verwezenlijken, voor 1962 minstens één nieuw abonnement zou aanbrenge.

IEDEREEN KAN DAT.

De Volksunie verwacht van ons niet zoveel woorden, maar daden.

O-VLAANDEREN

GENT

STEUNKAARTEN VERKOOP

De steunkaarten voor het V.M.O.-bal dat plaats vindt op 7 okt., om 20 uur 30 in lokaal Roeland, kunnen van nu af bekomen worden bij al onze militanten.

V.M.O.

Op 15 oktober vindt te Gent een algemene V.M.O.-dag plaats in lokaal Roeland te 10 uur.

Niet alleen alle V.M.O.-mannen, doch ook alle kandidaat-leden worden daar ten stelligste verwacht. Eetmaal mogelijk tegen 35 F.

Voor de prijsenslag van onze ekspres-tombola op ons bal hangt het sukses grotendeels af van het aantal prijzen waarover we zullen beschikken. Prijzen worden met dank aanvaard in lokaal Roeland of door onze militanten.

KALENDER

17 september: wekelijkse kolportage - Gentbrugge.

22 september: vergadering V.M.O. - Gent, lokaal Roeland 20 uur 15.

24 september: wekelijkse kolportage - Ledeberg.

30 september: ontspanningsavond voor militanten en echtgenoten - landelijk initiatief - te Wieze. Wie vervoer ter beschikking stellen wil, verzoeken we zulks te melden aan K. Van Damme.

1 oktober: wekelijkse kolportage - Zelzate.

6 oktober: afrekening laatste steunkaarten verkoop in lokaal Roeland.

7 oktober: ons eerste bal, ingericht door de Volksunie Gent - Ekelo, de opbrengst ervan komt ten goede van de V.M.O.-Gent voor aankoop van een nieuwe radiowagen.

MARS OP BRUSSEL

Vanuit Gent worden verscheiden autobussen aangelegd.

Vertrek: aan het café Rubenshof, Borluutstraat, of vanuit de « Roeland ».

V.M.O.

Volgende handelaars spenderen 5 % van uw aankopen in onze kas. We bevelen aan voor uw mazoutbranding Fuyt Marcel, Van Biesbroeckstraat, Gentbrugge. Telef. 25.63.70 en voor vernieuwing van uw auto of mototandem, wendt u tot Meerschaut-Biro, Langestraat 2, Ledeberg, tel. 25.71.53.

U krijgt een prima bediening, goedkoper dan elders en vergeet het niet, u helpt onze kas spijzen.

ST. AMANDSBERG

De jongste kolportage vond alhier plaats op 10-9-61.

We boeken een ruime verkoop en smaakt opnieuw het genoegen een paar abonnementen te mogen noteren.

ZWIJNAARDE

Wij hebben het genoegen alle Vlaamse vrienden, met familie en kennissen, uit te nodigen op een gezellig onderons, dat plaats heeft op vrijdag 29 september in Clubhuis Openkring « Warande » Malte bruggepark bij Don Bosco.

Sprekers: Guido De Roo, Toon van Overstraeten

DIKSMUIDE

De bijzondereste gemeenten rond Diksmuide hebben hun kolportagetocht gekend. Laatst werd nog eens een prachtig resultaat geboekt te Zarren, Klerken en Vrouwen met een verkoop van 103 bladen (169-61). De toelating voor Esen kwam niet binnen.

De gemeenten meer ten noorden van Diksmuide gelezen komen thans aan de beurt. ZATERDAG 30-9-61 kolportage te PERVIJSE - KEIEM en BEERST.

Vergadering in het Vlaams Huis om 14 uur.

ZATERDAG 14-10-61 kolportage te MIDDELKERKE. Bijeenkomst in « Café Central » recht over de kerk om 14 uur. Alleen op post.

MARS OP BRUSSEL

Inschrijvingen voor de autocars:

DIKSMUIDE: Vlaams Huis, IJzerlaan, 83; Dhr. Travers, Oostvesten, 6.

VEURNE-ADINKERKE: Plaatselijk Aktiekomitee, Iepersteenweg, 41 te Veurne.

Juul Haesebaert, Garzebekeveldstraat, te Adinkerke.

LEDE

Van zaterdag 23 september tot zondag 1 oktober in de bovenzaal van de « Reimond »: « Overzichtelijke tentoonstelling van moderne Vlaamse schilderkunst ».

Werken hieraan mede: Slabbinck, Bursens, Van Saen, Landuyt, Schelck, e.a.

Het is een organisatie: Vlaamse Klub V.T.B./V.A.B. - Verbond voor Heemkunde.

AALST

Kaderdag: Alle kaderleden van de Prov. Oost-Vlaanderen worden dringend uitgenodigd tot de kaderdag van zaterdag 7 oktober te 15 uur te Aalst.

Lokaal « De Vriendenschap », Kerkstraat 9, Aalst.

Kolportage: Op 24 september e.k. gaan onze propagandisten naar de Gemeente Moorsel. Zoals naar gewoonte vertrek te 8 uur 30 aan het lokaal « De Vriendenschap ».

Nieuwe medewerkers zijn steeds welkom.

DIENSTBETOON

Elke 3de zaterdag van de maand van 14 tot 16 uur zal in het lokaal « De Vriendenschap » zitting gehouden worden door Dr. Van Leemputten.

W-VLAANDEREN

TAALGRENSKOMITEE

Op zondag 24 september e.k. richt het Taalgrenskomitee West-Vlaanderen een grootscheepse RALLYE VAN DE TAALGRENS in, begiftigd met minimum 15.000 F prijzen.

De rallye loopt over een afstand van 65 km. en is voor deelname zowel van auto's als van bromfietsen e.d. ontworpen.

Hij start te Helkijn aan de kerk, naar believen tussen 13 en 14 uur 30, waar aan de deelnemers de reiswijzer met de vragen zal bezorgd worden, en eindigt in het prachtige « Molenhof » op de Rode Berg nabij Ieper, waar een aangenaam avondfeest samen met de proklamatie der uitslagen en de uitreiking der prijzen zal plaats hebben.

Deelname in de onkosten: 50 F per auto en 25 F per moto of bromfiets, bij de start te Helkijn, of door voorafstorting op postrekening nr 176.45 Kredietbank Kortrijk - Taalgrenskomitee West-Vlaanderen.

- DIENSTBETOON -

ANTWERPEN

ZITDAG

Voortaan houdt Reimond Mattheyssens zijn spreekuur op de 3de vrijdag der maand (en niet de 2de) te 20 uur in café Peter Benoit, Frankrijklei 8, Antwerpen.

ANTWERPSE POLDER

Diensbetoon door Staf de Lie op telefonische afspraak. Tel. 73.60.83.

AALTER

Elke zaterdag provincieraadslid D. V. d. Kerkhove Brugstraat 5.

ST. MARTENS

Vanaf deze maand richt de V.U. arrondissement Brussel sociaal dienstbetoon in te St. Martens-Bodegem Zitting: elke eerste donderdag van de maand vanaf 20 uur in het lokaal: « In de Sarma », Stationsstraat, bij dhr Massage. Dit sociaal dienstbetoon wordt gehouden door volksvertegenwoordiger D. Deconinck of door Achilles Van Malderen, sekretaris van de Vlaamse Ziektenkas.

DIKSMUIDE

SOCIAAL DIENSTBETOON

Te beginnen 2 oktober a.s. zal volksvertegenwoordiger Dr. Wouters iedere eerste maandag van de maand, zitting houden in het Vlaams Huis, te Diksmuide, IJzerlaan 83, om 19 uur.

BRUGGE

Getrouw aan de stelregel: zitting elke laatste zaterdag van de maand, zal « nator Diependaele ZITDAG HOUDEN in de herberg « Vlissinghe », Biekerstraat 2, Brugge, van 18 uur 30 tot 19 uur 30.

LIEDEKERKE

DIENSTBETOON (zittingen)

Te beginnen van 16 september e.k. zal door een onzer afgevaardigden zitting gehouden worden elke DERDE ZATERDAG van de maand, van 18 tot 20 uur, in het lokaal « 't KAPELLEKE », bij Janssens in de Opperstraat.

GENT

Iedere vrijdag van 20 tot 22 uur lokaal Roeland, volksvertegenwoordiger Leo Wouters. 4de zaterdag van 15 tot 17 uur lokaal Roeland, eveneens door volksvert. Leo Wouters.

NIJEUWPOORT

SOCIAAL DIENSTBETOON

Onze vriend Mertens Louis, Canadaalaan, Nieuwpoort, stelt zich ten dienste van onze vissers voor het oplossen van al hun moeilijkheden. « WU NAV BODIBAL »

JETTE

Sociaal dienstbetoon: 1e en 3e woensdag der maand, in herberg « Het land van Aalst » Kardinaal Mercierplaats te Jette.

KORTRIJK

In het Vlaams Huis, Groeningestraat 19 te Kortrijk, met ingang van de maand september hebben hun zittingen:

1ste maandag van de maand van 4 tot 7 uur Volksvertegenwoordiger Dr. Leo Wouters wat betreft sociale zaken.

3de zaterdag van de maand van 4 tot 6 uur de hr Vandembulcke, Herwyn, juridisch raadgever, en de hr Wénes Willy, fiscaal raadgever.

LIER

Café « Eikenboom » Markt, elke 1ste en 3de donderdag der maand van 13 uur 15 tot 14 uur 45. Ludo Sels.

MALDEGEM

3de zaterdag der maand lokaal Schouwburg van 15 tot 17 uur, gemeenteraadslid Gerard Storm en volksvert. Leo Wouters.

HUIS MAGDA

HOOGSTRAAT 15^A en 17 - ANTWERPEN

Slaapkamers - Eetkamers
Salons - Kinderwagens
Wasmachines - T.V.

10 TOT 20 % OP DE GETEKENDE PRIJZEN OP VERTOON VAN DEZE AANKONDIGING

Kontant - Krediet
OPEN ALLE DAGEN VAN 9 TOT 20 UUR

HERMES SCHOOL

54, ZUIDLAAN
211, M. LEMONNIERLAAN
TEL. 11.00.33

VOLLEDIGE SEKRETARIAATKURSUSSEN
STENO- en DAKTYLOGRAFIE
In vier talen

BOEKHOUDEN
SOCIALE WETGEVING

MODERNE TALEN

HANDELSCORRESPONDENTIE

De School waar Vlamingen
zich thuis voelen.
BETER en VOORDEELIGER

Wie Gent bezoekt,
Het stadhuis bewondert,
loopt zeker even aan bij RIK,

in café «RUBENSHOF»

BORLUUTSTRAAT 13, GENT

U WENST PELS,
EEN BONTJASJE,
of een pracht
van een bontmantel?
Wendt U vol vertrouwen
tot het huis

W. CLAYKENS-NEVEN

OUDEGERMELAAN 328
ETERBEEK - BRUSSEL
TEL.: 48.37.01
Alle inlichtingen
op verzoek

VERDIEN MEER

5.000 à 10.000 F p.m. kunt U
blijverdiene mits 2 à 3 avonden
p. week werk vr. public. organ.
Geen schrijfwerk. Ernstig, ontw.,
vooruitstr., wonen. Brab., Limb.,
O.V.I. Vr. Inlicht. : schrijf aan
postbus N° 4 te Leuven 3.

fabrieken
"STAR"
ZELE

Schuimrubbermatrassen

met
Gebreveteerde bedekkingslagen
(Brevet ★ 529768)

Ressortmatrassen

met Gebreveteerde karkassen
(Brevet ★ 512767)

Gewatteerde bedspreien

Wollen dekens

Tel. 44641 en 44642

INDIEN U GEEN VERKOPER IN UW OMTREK KENT, STUUR ONS EEN KAARTJE
EN WE ZENDEN U HET ADRES VAN DE DICHTST BIJGELEGEN VERKOPER.

SCHELDE- RIJNVERBINDING⁽²⁾

Nederland actiever dan wij

Het natuurlijk hinterland van Antwerpen is in de eerste plaats België zelf. De industrie uit het Centrum is verbonden met Antwerpen door een prima elektrisch spoor en ook door een vernieuwd en op gabarit van 1350 ton gebracht kanalenstelsel. Ten tweede het Luikse bekken met eveneens, doch niet zo modern, spoorverbinding, maar met een meer en meer uitbreidend baantransport en een buitengewone waterweg, men beweert zelfs de beste van Europa : het Albertkanaal. Totaal doorgelaten binnenschepen in 1960 meer dan 80.000. Terloops kan ik nog wat het Albertkanaal betreft een typische Nederlandse houding in het licht stellen. Bij het graven van dit kanaal werd België door Nederland voor het internationaal gerechtshof van den Haag gedaagd voor het afnemen van water van de Maas. Klacht, die door voornoemd gerechtshof werd afgewezen.
Tot dusver alles klaar, maar nu...

Het opheffen van de stop van Ternayen zal de rechtstreekse verbinding met Rotterdam mogelijk maken voor schepen van 1350 t. En dan komen we tot de onthutsende vaststelling dat de transportkosten te water van Luik naar Rotterdam goedkoper zullen zijn en in merklijke mate dan de kosten Luik-Antwerpen. Inderdaad het transport van Luik naar Antwerpen is een binnenlands transport en dus afhankelijk van de Dienst voor Regeling der Binnenvaart. In tegenstelling, in geval van hoogconjunctuur zal de schipper nog betaling elsen van een onderhandse toeslag. Het transport Luik-Rotterdam is een internationaal transport is vrij en valt onder geen enkele bepaling, hangt af van vraag en aanbod en is derhalve veel lager dan de officiële binnenlandse vracht.

OVERDRACHT TAKS

Verder is deze vracht nog ontslagen van de overdrachtaks, die voor een binnenlandstransport wel van toepassing is. Trouwens over deze taks werd reeds veel gesproken. Dit fenomeen van goedkopere vracht voor grotere afstand doet zich reeds jaren voor in de invoerhandel. Waar bepaalde goederen voor België bestemd, via Rotterdam ingevoerd worden met uitsluiting van Antwerpen als behandelende haven. U weet meer dan waarschijnlijk dat ik hier in de eerste plaats op de invoer van oliehoudende zaden en granen doel. Hieraan heeft natuurlijk ook onze landbouwpolitiek schuld, daar de voor België bestemde kwantiteiten steeds kleiner geworden zijn en het dus het schip nog meer aanzet niet naar Antwerpen te komen. Dit geldt de laatste jaren ook voor de achteruitgang van de trafiek van katoen jute en sisal. Dit dus wat de Belgische binnenvrachten betreft. Maar er is nog meer, ik zegde reeds dat een schip zeer duur is, en het aanlopen van een haven een verlies van twee dagen meebrengt plus alle bijkomende kosten. Derhalve verkiezen de Nederlandse reders al hun goederen ook die voor Antwerpen bestemd zijn in Nederland te lossen en zijn zij bereid zelf financiële tussenkomst deze goederen, veelal per vrachtwagen rechtstreeks ter bestemming te brengen. Waarop de Belgische ontvanger meestal akkoord gaat vermits hij er een financieel voordeel aan doet. Indien het U interesseert, ga maar eens kijken op de baan van Brasschaat daar zult U de vrachtwagens met exotisch fruit en stukgoederen zien voorbij snorren.

FRANS HINTERLAND

Wat nu ons Frans hinterland betreft. Voor het Noord-Westen geschiedt het vervoer per spoor of per binnenschip in het laatste geval met een beperking van lichten tot 250 ton. Sinds enkele jaren wordt er ook veel vervoer per vrachtwagen gedaan, maar hier wordt fel geklaagd over de baan. Het ontbreekt ons ten zeerste

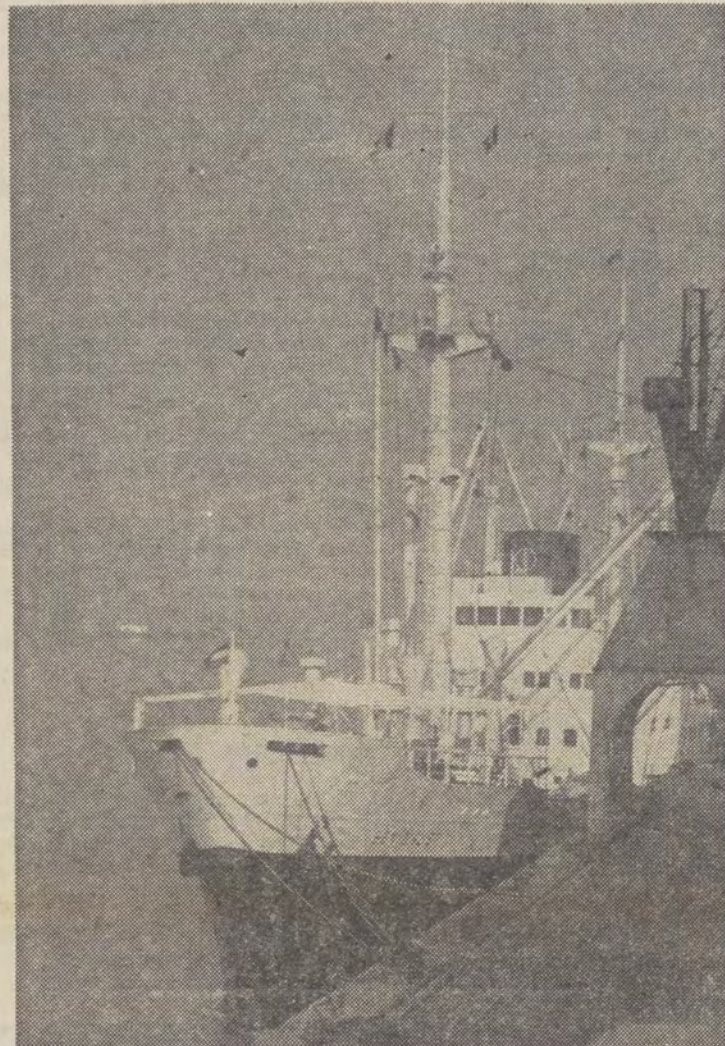
aan een degelijke baan-verbinding, de reeds zoveel besproken E3, waarvan Rijn-Antwerpen een gedeelte vormt. Het middengedeelte van Noord Frankrijk komt gedeeltelijk per spoor, gedeeltelijk via Givet en de Maas en ik kan U met genoegen mededelen dat sinds vorig jaar de Maas op gabarit 1350 t. gebracht is, deze trafiek zeer sterk is toegenomen. Wat nu het Noord-Oosten van Frankrijk betreft, hier gaat het veelal per spoor naar Straatsburg, waar de goederen worden overgeslagen in rijnschepen en zo de Rijn afkomen naar Antwerpen. Nu is er echter in dit gedeelte van Frankrijk een zeer belangrijk werk in uitvoering, nl. de kanalisering van de Moesel, voorzien voor 1964 en die terzelfder tijds en het Noord-Oosten van Frankrijk en ons Luxemburgs hinterland zal bedienen.

Tot dusver voerde dit laatste ons zijn goederen per spoor aan.

LUXEMBURG

Wat Luxemburg betreft kan ik zeggen, en dit uit betrouwbare bron, dat misschien aan de bestaande toestand niet veel zal wijzigen, daar de nieuwe haven die men voorziet in Luxemburg ongeveer even ver verwijderd is van de voortbrengende fabrieken als deze liggen van de Belgische grens. In geval dat de goederen via de Rijn verscheept zouden worden, moeten deze in de haven nog eens omgeladen worden van spoorwagens in rijnschip, wat een bijkomende verhoging van de kosten meebrengt en indien ze van de fabriek per spoor rechtstreeks naar Antwerpen gevoerd worden, zal het wellicht blijken dat het verschil in kostprijs zeer weinig van mekaar zal verschillen en veronderstellen de Luxemburgers dat het transport per spoor hoogstwaarschijnlijk verder zal gaan. De goederen zullen dan de Moesel stroomafwaarts en via Koblenz in de Rijn komen. En dit doet ons de vraag stellen : « zullen deze goederen dan niet over Rotterdam, dat geografisch veel gunstiger gelegen is dan Antwerpen, afgeleid worden ». Volgens betrouwbare gegevens, in dit geval van rechtstreeks geïnteresseerde uitvoerders, zal dit niet of slechts in geringe mate het geval zijn, indien Antwerpen klaar is met al de voorwaarden, en h'er bedoel ik nogmaals de FOB-51 en andere nog voorziene maatregelen gevraagd door de Franse en Luxemburgse industrie. Dus een vriendelijke verwittiging, die we echter niet in de wind mogen slaan. Deze week nog is met betrekking tot het kanaliseren van de Moesel een belangrijke Antwerpse afvaardiging naar Metz geweest om de problemen met betrekking tot het in gebruik nemen van deze nieuwe weg en de in Antwerpen toe te passen voorwaarden te bespreken. Dit is het eerste belangrijk initiatief dat naar mijn weten de laatste tijd genomen is.

beland. En we mogen zeggen dat de rest van ons hinterland in het Rijnbekken gelegen is. Laat ons beginnen in het noorden met de Ruhr, met het Lippe en het Rijn-Hernekanaal, die het industriegebied van Oberhausen, Essen en Dortmund bedienen. Ter inlichting : het is het type Rijn-Hernekanaalschip, dat over gans Europa aangenomen is als het meest economische en meegebracht heeft dat de vernieuwing der kanalen overal op gabarit 1350 ton geschiedt. Meer naar het zuiden krijgen wij dan Neuss, Düsseldorf en Keulen met hun gezamenlijk hinterland Sauerland en das Bergischeland met Solingen Remscheid, Wuppertal, Hagen,

En daarmee zijn we eindelijk in de Rijn enz. Van het Keuls hinterland verwachten wij nog meer, zohaast de autobaan Antwerpen-Keulen klaar zal zijn. Meer zuidelijk dan krijgen wij de eerste zijrivier de Moesel, waarover ik reeds sprak en aan de overzijde hebben we de Lahn, die echter van geen groot belang is. Maar dan krijgen we in Frankfurt de Main, die gekanaliseerd het Rijn - Main - Donaukanaal wordt, nu reeds Bamberg voorbij is en in 1967 aansluiting zal geven via Nuremberg naar Regensburg met de Donau, een van nu af reeds zeer belangrijke verkeersweg, die nog in belangrijkheid zal toenemen en ons midden Europa zal openstellen als hinterland. Te meer daar de Russen een kanaalverbinding aan 't graven zijn van de Zwarte zee via Belgrado en Budapest naar Wenen en de Donau.

KANAAL VAN 3.500 KM

Wat uiteindelijk op een kanaalverbinding zal uitlopen van 3.500 km. lengte. Europa van west naar oost zal door kruisen en een verbinding Noordzee-Zwarte zee zal bewerkstelligen. Dan weer wat meer naar het zuiden krijgen we de Neckar die ook gekanaliseerd werd en nu sinds twee jaar tot Stuttgart doorgetrokken is. Voorlopig wordt hier niet gedacht aan een verder kanaliseren naar Uim en de Donau, niettegenstaande hier voor enkele tijd over gepraat werd. Maar wat hebben we hier niet beleefd in Stuttgart dat vorig jaar reeds een omslag had van 5.000.000 ton en waar men dringend aan uitbreiding van de haven dient te beginnen.

En hiermee wordt het motto « nieuwe verkeerswegen scheppen nieuwe transporten » sprekend gestaafd. Ik vergat nog te handelen over de zeer belangrijke centra aan de monding van de Neckar, nl. Mannheim met aan de overzijde Ludwigshafen. Verder naar het zuiden krijgen wij dan Straatsburg, een zeer belangrijke haven voor Antwerpen vooral voor zijn posttrafiek, maar ook voor zijn lizer en staalproducten uit Noord - Oost Frankrijk, waarvan ik hiervoor reeds sprak. En dan komen wij bij het einde van de bevaarbare Rijn nl. Bazel - Zwitserland dat per spoor verbonden is met Noord Italië via Chiasso en een bijzonder belangrijk hinterland voor Antwerpen vormt. Vooral voor stukgoederen en granen. Ongeveer 10% in de laatste jaren een belangrijk deel van deze transporten voor ons verloren gegaan ten voordele van Rotterdam. Hier is de voornaamste reden het tariefverschil. Over de Saar heb ik weinig gezegd : tot dusver kwamen al de goederen voor Antwerpen per spoor, maar zohaast de Moesel gekanaliseerd is, zal meer dan waarschijnlijk het verkeer via Trier per rijnschip geschieden.

B.R.

A. JEURISSEN-CLOOSTERMANS en ZONEN
P.V.B.A. ZONHOVEN TEL. 192.31

ROLLUIKEN • ZONNETENTEN • ROLHEKKEN • SCHUIFHEKKEN • TERRASMEUBELEN
EVENWICHTIG WENTELLENDE GARAGEPOORTEN • VENETIAANSE BLINDEN "SOMBRILLA-FLEX"
TUINPARASOLS • ALLES VOOR AFSLUITING EN ZONNEWERING • KAMPEERTENTEN

OP HET TV SCHERM

★ Tone Brulin is er dus in geslaagd de Vlaamse en Noord-Nederlandse studio's te mobiliseren om een acht jaar oud stuk van hem eindelijk de première te laten beleven : « VERTI-KAAL ». Nu is dat stuk niet alleen wat men voorzichtigheidshalve noemt « experimenteel toneel », maar het hele geval is daarenboven een tamelijk erge mislukking. Tone Brulin weet dat natuurlijk ook ! Maar hij heeft er indertijd een paar uur aan besteed, en als men er nu te Brussel en in het noorden een rond sommetje wou voor neertellen, waarom zou het niet gespeeld worden ?

★ Het was blijkbaar de bedoeling ons te leren, dat de maatschappij een ketting is, waarin het wegvallen van één schakel de rest in elkaar doet stuiken. Dat zal wel zo zijn, maar we geloven toch niet dat het, ter propagering van dat idee, nodig was zoiets als een Indiaanse totempaal op te bouwen, en de spelers dan twintig minuten lang enkele originele en een hele massa versleten en achterhaalde slogans te laten opzeggen. Dat kan wel mooi lijken in het brein van Tone's aanhangers, maar veel verder zal die bewondering wel niet gegaan zijn.

In het kader van de Belgisch-Nederlandse Televisie-week pasten al die versleten en uitgeholde dingen misschien toch wel: de « Belgische » titel is van al die zaken een wel zeer geslaagd voorbeeld !

★ Vorige zaterdag, tamelijk laat op de avond, konden we getuige zijn van wat (enkele) Vlaamse cartoonisten en de mensen van de TV zoal aan humor konden bijeenbrengen. We spreken van « humor », maar dat moet de lezer toch eigenlijk meer als een welwillendheid van onzentwege beschouwen, dan als juiste weergave van wat we te zien kregen.

Nu voelt elke TV-joernalist, die zijn stiel een beetje ernstig opneemt, zich natuurlijk geroepen aan al zijn lezers te vertellen hoe intens hij al dan niet genoten heeft van de schitterende en minder schitterende, van de vele nieuwe en nog veel meer oude geestigheden, zoals die ons werden bezorgd door het « kruim » van de Vlaamse

cartoon - wereld. Maar desondanks gaan we over de zgn. humor van dat HUMORESKE programma zeer zedig zwijgen. De hele rubriek is deze week al negatief genoeg, en sommige lezers hebben de neiging om te denken, dat de maag van ondergetekende de enige oorzaak is. Trouwens, de « Standaard » heeft de hele zaak reeds tot aan de grond afgebroken, en we wensen daaraan niets toe te voegen.

★ We willen er in verband met die cartoon-uitzending alleen maar onze verwondering over uitspreken, dat men van het oorspronkelijk plan had afgezien en wij zodoende slechts tien karikatuur - tekenaars, zeer origineel, « tegengesteld » en « aanwoordig » hoorden zeggen. Nu vraagt men zich af, waarom men niet alle deelnemers aan het « Salon van de Vlaamse Humor » eens de kans gegund had aan het miljoenenpubliek voor het TV-scherm enkele tekeningen te laten zien.

★ Misschien vond men dertig medewerkers te veel ? Misschien wou men alleen maar de beste op het scherm brengen ? Of misschien is er alleen maar dit gebeurd : dat de mannen, die het in de BRT voor het zeggen hebben, nog maar eens uitsluitend voor hun stamminee- en andere vrienden hadden gezorgd, hierbij feestelijk de hielen varend aan het feit, dat ALLE cartoonisten, zonder onderscheid, wel het recht hadden op een beetje TV-reklame rond hun naam ! En in het kader van de bewuste uitzending kon men gerust dertig man aan het « woord » laten, en of !

Kan dat volstaan ? Of moeten we de (vuile) was eens in zijn geheel aan de draad hangen ?

★ Het is nu twee jaar geleden, dat Bert Laysen ons ontvallen is. Hij was er in geslaagd te bewijzen, dat men niet noodzakelijk veel geld en veel mensen moet hebben om TV-programma's met standing te kunnen brengen.

De meeste bladen brachten vorige zondag een piëteitsvolle hulde aan deze grote figuur. Ook wij wilden hem nog even in herinnering brengen : een kleine hulde aan een groot man.

J.V.B.

glasbranden

Verleden week hebben wij U in een eerste bijdrage, de jonge Vlaamse glazenier Ivo Bakelants voorgesteld. Ivo, de man die in zijn atelier te Deurne nieuwe vormen uitwerkt, die een oude Vlaamse kunst in een nieuw kleedje steekt naar moderne verspreidingsmiddelen zoekt en ook naar de gewone man wil gaan met zijn kunst, die de gewone man smaak wil bijbrengen en hem leren dat er ook nog wat anders bestaat, dan hetgeen hem voorgegooid wordt aan banaliteiten in de winkelramen.

Verleden week hebben wij uiteengezet hoe een glasraam tot stand komt maar in dit verband willen wij er nog op wijzen dat het glas bijzonder veel kost, 825 F per m². Om verder bij de technische kant te blijven : voor gemeente- en familiewapens wordt een laag glas geplakt op een tweede blanke laag waardoor men een zekere diepte bekomt, een dimensie die zekere onderwerpen tot uitdrukking brengt. Om tot dit doeleinde te komen gebruikt men een waslaag die de delen bedekt welke niet met de kleurstof (in dit geval een metaaloxide) in aanraking mag komen.

KLEUREN

Velen hebben zich waarschijnlijk reeds afgevraagd hoe de tekeningen, de figuren aangebracht worden op de glasramen. Dit gebeurt door aanwending van verschil-

lende grondstoffen : oxyden van ijzer, koper, en zilver. De oxyden worden vermengd met azijn, terpentijn en venetiaanse terpentijn. Op hoge temperatuur komt men tot verschillende kleuren, op 600 graden gaat de oorspronkelijke gele kleur tot bijna rood. Er wordt geschilderd tegen het licht in en Ivo Bakelants past hierin een zeer originele methode toe die hij zelf ontworpen heeft. Daar waar de meeste glazeniers hun « lichtbak » verlichten met elektrisch licht, gebruikt hij natuurlijk daglicht. Zijn « bak » is helemaal afgezet met spiegels, de opening is tegen het raam geplaatst en door de matglazen binnenzijde, waarop hij zijn tekeningen maakt, komt een gelijk verdeelde lichtbron.

BAKKEN

In de elektrische oven, die tot 1500 gra-

TOT LIBANON

Ivo Bakelants is nog een jonge kunstenaar die evenwel reeds zeer grote bekendheid heeft verworven. In 1955 haalde hij de 1ste prijs met onderscheiding bij de academie; hij is bovendien baccalaureaat in kunstgeschiedenis en oudheidkunde. Hij verkocht reeds werken te New-York waar hij tevens exposeerde evenals trouwens te Washington, San Francisco en in Libanon. Hij nam trouwens ook deel aan tentoonstellingen in eigen land, in Nederland en de Bondsrepubliek.

Prachtige ramen van zijn hand kunnen o.m. bewonderd worden in de school van de Thibautstraat te Deurne, in het vakantie - centrum « Westhinder » te Oostduinkerke en in de kapel te Steenkerke. Zijn werkplaats staat trouwens altijd open voor bezoekers en groepen die daar steeds hartelijk welkom zijn. Afspraken kunnen gemaakt worden bij hem thuis : Eksterlaar 185, Deurne (Antwerpen).

den temperatuur kan gaan, worden de glasplaten ingebracht. Hij kan twintig platen bevatten, die alle geïsoleerd worden door krijt. Gedurende een viertal uren wordt het werk (hetzij glas of keramiek) op temperatuur gehouden waarna men nog een vijftiental uren dient te wachten op de volledige afkoeling. Rest dan nog het invormen van het raam wat gebeurt met boordlood in U-vorm (voor de buitenzijde) en loodstrengen in I-vorm voor de binnenvlakken. Alles wordt nog eens ekstra vastgezet met soldaatsel op de knooppunten en mastiek aan de zijkanalen van de glasvlakken.

In verband met de glazenierskunst die in ons land een praktisch uitsluitende Vlaamse aangelegenheid is (in Antwerpen alleen zijn er al een tiental) willen wij nog een tipisch Belgische anekdote aanhalen. Destijds nodigde prins Albert, aan het hoofd van de Belgische handelsmissie in de V.S., de Amerikanen uit een kijkje te komen nemen in België om de kunstambachten te komen bewonderen. Welna het centrum voor glazenierskunst is gevestigd te Brussel en wordt voorgesteld als zijnde een tipische Belgische kunst, daar waar Antwerpen van ouds een bekend en beroemd centrum is, van dit Vlaams artistiek ambacht.

S.D.L.

t. v. - enquête

Wanneer de pers niet bijzonder vleidend is geweest voor het werk in de Vlaamse TV-studio's, dan varen daarvoor meer dan redenen genoeg voorhanden. Natuurlijk moeten we het werk van onze TV-mensen nu niet helemaal en tot onder de grond gaan afbreken, de Waalse zender is nog heel wat minder, maar toch geloven we dat er met hetzelfde geld beter kan gepresteerd worden.

Deze mening uit de schaduw van de St-Romboutstoren is zowat de korte samenvatting van de 328 antwoorden, die we voor onze TV-enquête te doorwerken kregen.

Wij danken zeer hartelijk alle deelnemers, maar denken hierbij toch speciaal aan de provincie Antwerpen, die met 142 inzenders, gans vooraan op het lijstje prijkt ! De andere provincies volgen dan in deze orde : Oost-Vlaanderen (80), West-Vlaanderen (46), Limburg (44) en Brabant (16).

DE INFORMATIE

Uit de antwoorden blijkt duidelijk, dat men aan de informatie in het algemeen, en aan het dagelijks TV-nieuws in het bijzonder, zeer veel belang hecht. « Het nieuws blijft wel een van de meest interessante programma's », zegt iemand uit het Waasland, terwijl men te Antwerpen denkt « dat het beeldnieuws bijna voor iedereen een hoogtepunt van

de avond is en misschien nog zou kunnen uitgebreid worden ».

Over dit « voornaamste programma » van elke avond is men doorgaans nogal tevreden, wat niet wil zeggen dat niet allerlei kwalen en tekortkomingen werden genoteerd. Het zijn er werkelijk indrukwekkende reeks, die dan meestal aanvangt met « Informatie : nogal goed, maar... ! ».

Over de objectiviteit van de binnenlandse berichtgeving is ongeveer niemand te spreken. « Ik kan me zo voorstellen, dat er daar op de BRT-redactie nogal geginnikt wordt, wanneer ze de binnengelopen berichten onder een laagje verf zetten, of er met het partij-hakmes op losstoren ! » Niet iedereen is zo streng als deze hoofdredacteur, maar toch wordt er zeer over geklaagd, dat bij de binnenlandse berichtgeving de partij-politieke invloeden zo duidelijk merkbaar zijn. Vooral de bekendmaking door BSP-voorzitter Collard van het geheim akkoord van 2 augustus 1960 inzake de benoemingen bij de BRT, schijnt bij onze mensen het laatste greintje vertrouwen in de onpartijdigheid van de TV-berichtgeving te hebben vernietigd. « Wanneer de grote partijen zoveel belang hechten aan de politieke verhouding onder het BRT-personeel, hoe zouden wij dan nog kunnen geloven, dat die dosering bij het dagelijks nieuws niet tot uiting zou komen ? » Deze vraag wordt niet alleen te Oostende gesteld, maar ongeveer dezelfde woorden werden ook te Gent en in de omgeving van Antwerpen neergepend.

ANTI-VOLKSUNIE

Dat alles, wat het Volksunie-merketeen draagt, tamelijk erg wordt genegeerd, zit vele mensen dwars : « Betalen wij misschien belastingen om de propaganda van onze tegenstrevers te betalen ? » De derde Landdag wordt in tientallen brieven als voorbeeld voor dit « anti-Volksunie-komplex van mijnheer Van den Bussche » aangehaald.

Verder wil men nog meer aandacht voor Vlaamse plechtigheden en feesten. En ministers moet men maar liefst niet te veel op het scherm brengen : « Laat die hun eigen propaganda maar gerust zelf betalen ! » zegt men te Halle.

Voor de buitenlandse berichtgeving is men over het algemeen milder dan voor de binnenlandse. « Gestroomlijnde Nato-geest » schrijft een West-Vlaams geneesheer, maar hij voegt er onmiddellijk aan toe « Dat is geen verwijt ! Het is niet anders mogelijk ». Deze laatste mening wordt nochtans niet gedeeld in het Land van Aalst, waar men schrijft : « Het moet toch mogelijk zijn de telegrammen van de persagenschappen te ontdoen van de kleur ! Of dikten men die misschien nog een beetje aan ? ». In Antwerpen neemt men echter aan « dat het niet zeer eenvoudig zou zijn, om van de verschillende agent-schappen een strikt neutrale informatie te distilleren ». De meeste deelnemers zijn nochtans niet zo veronverschuldigd : « Rotboel ! Wat de Westerse diplomaten verknoelen, moeten de persagenschappen dan maar terug goedpraten », krijgt men zelfs te lezen.

Enkele deelnemers stellen nog voor, dat men het gesproken gedeelte van de dagelijkse nieuwsuitzending zou inkorten, maar het beeld-joernaal daarentegen merkbaar zou verlengen.

Van verschillende zijden wordt ons ook de opmerking gemaakt, dat meer belangstelling voor de internationale actualiteit

wel zou gewenst zijn, bv. met reportage-opdrachten. In het bijzonder wordt gedacht aan Omer Grawet en Fons Robbechts « omdat deze heren objectief trachten te zijn, en met halve toespelingen de kijker de hele waarheid laten voelen ».

REPORTAGES

Hiermee zitten we dan op het terrein van de reportages, waarvan men het aantal graag wil zien opdrijven. Van de Congo- en Tunis-reportages van voornoemd duo heeft men blijkbaar goede indrukken overgehouden.

Men wil ook reportages voor het binnenland, en vooral dan interviews met de toevallige voorbijganger. In Ninove zegt iemand « geslaagde reportages over buitenlandse toestanden; te weinig reportages over eigen (wan) toestanden en bewegingen ». Maar hier dan vooral wordt objectiviteit geëist ! Want « sommige TV-reporters laten te veel hun kleur uitschijnen als ze moeten spreken over politieke gebeurtenissen » is het oordeel van iemand uit de Brusselse agglomeratie.

De volledige uitzending van het Vlaams Nationaal Zangfeest en van de IJzerbedevaart wordt door velen met aandrang gevraagd. « Of is dat alles misschien te staatsgevaarlijk ? » vraagt een Limburgs mijnwerker.

Armand Pien verwijzen wij naar een andere rubriek. We gaan nu eens kijken wat er zoal verteld werd over de sektie « ontspanning ». Daarover volgende week meer.

Johan van Breda.

Lager 5110 te Potma

Vergeet België de 4 aan de Wolga?

Op het einde van de oorlog, kwamen — tussen vele tien-duizenden anderen — vier Vlamingen, half-gedwongen, half-vrijwillig, terecht in het Duitse leger. Ze werden krijgsgevangen genomen door de oprukkende Russische troepen en — na enkele jaren gevangenschap — kollektief tot 25 jaar dwangarbeid veroordeeld, alleen en uitsluitend wegens het feit dat zij — als onderhorigen van een met Rusland verbonden mogendheid — de wapens hadden opgenomen tegen de Sovjet-Unie. Vanaf dat ogenblik verviel — althans volgens de in Rusland geldende rechtspraak — hun statuut van krijgsgevangene en werden zij strafgevangenen. Sindsdien daalde jarenlang de grote stilte der vergetelheid over Lager 5110 te Potma.

De Duitse kanselier Adenauer bezocht in 1955 de Sovjet-Unie en bekam de terugkeer van alle Duitse gevangenen die geen dossier als oorlogsmisdadiger hadden. De Italiaanse regering wendde omstreks dezelfde tijd eveneens voetstappen aan met hetzelfde resultaat. Zelfs tussen Spanje en Rusland werden besprekingen gevoerd die leidden tot de terugkeer van de gevangengenomen vrijwilligers van de «Blauwe Divisie». Lager Potma echter bleef vergeten, totdat de Nederlandse regering op een gegeven ogenblik vernam dat een Nederlander in het kamp verbleef. Dank zij de bemoeiingen van de Nederlandse ambassadeur werd deze man vrijgelaten.

Bij zijn terugkeer onthulde hij de aanwezigheid van vier Vlamingen te Potma. En vanaf dat ogenblik zijn talrijke stappen ondernomen om de vier te helpen. Er werden brieven geschreven naar het Belgische Rode Kruis, naar de pers, naar het Hof, naar het Ministerie van Buitenlandse Zaken. In 1958 werd aan maarschalk Vorochilov, bij zijn bezoek aan de W.T., een in het Russisch gesteld genadeverzoek overhandigd. Dank zij de aktie van karitatieve instellingen zoals het «St. Maartenfonds» werd dan toch één enkel resultaat geboekt: de vier van Potma mogen thans brieven schrijven naar huis in plaats van de gewone gevangenskaarten en zij ontvangen Vlaamse dagbladen.

Het Duitse, Italiaanse, Spaanse en Nederlandse voorbeeld schijnt het vermoeden te wettigen dat voor de 4 van Potma slechts één enkele hoop op vrijlating bestaat: de tussenkomst van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Op het ogenblik dat de heer Spaak, Minister van Buitenlandse Zaken, naar Moskou vertrok werd hem dan ook door volksvertegenwoordiger Daniël Deconinck een verzoekschrift overhandigd, waarin hij herinnerd werd aan het bestaan der vier te Potma en waarin hij wordt verzocht, voor deze vier tussenbeide te komen bij de hoogste Russische instanties.

Zal de Minister zal de regering, zal het officiële België zich ontfemen over het lot der vier?

Eeuwige vlaamse mobiel ook hier aan bod

Steenbakkers trekken in september naar Wallonië

Twee of drie maanden familielevens per jaar

II

(Van onze redakteur Staf de Lie)

Midden september. De arbeiders uit de steenbakkerijen van het Brabantse vertrekken. Het steenbakkerij-seizoen is afgelopen en een ander seizoen begint: dat van de suikerbiet. En de Vlaamse arbeider trekt naar Wallonië of Frankrijk om daar, zoals zijn voorouders dat jaren voordien deden, te gaan werken in de bietenoogst en in de suikerfabrieken. Twee maanden zullen ze weg blijven om dan naar huis te komen en te gaan stempelen.

Dit jaar zal er een tekort aan steen zijn, omdat men in de steenbakkerijen ook af te rekenen heeft met het weer. Blijft het droog dan kan er veel steen gemaakt worden, maar regent het dan gaat dat niet en geraakt men zonder voorraad. Om een gedacht te geven van de voortbrengst in de veld- en ringovens: de grootsten geven een twintigtal keren per jaar nieuwe stenen zodat de totale opbrengst tot 14 miljoen stuks per jaar gaat.

Bij de kleine ovens die slechts drie tot vijf keer opgebouwd worden en die geen grote omvang hebben gaat dit cijfer maar tot 2 of 3 miljoen.

dat betekent dat men terug aan het beginpunt gekomen is en men een zes of zeven honderdduizend stenen gebakken heeft. Dan kunnen de eeuwig-zwetende arbeiders van de steenoven aan het werk gaan om de stenen uit te halen. Het is als bij een bakker: ook hier soms mislukkingen en stenen die aangebrand zijn in grillige klompen.

MOBIEL

Wat de arbeiders betreft: ook in de steenbakkerijen van het Brabantse zijn het de eeuwige Vlaamse mobielen die te werk worden gesteld. Mobielen die komen uit de streek van Gent, Gavere, Semmerzake, Eke, enz... De Brabantse arbeiders zelf werken niet meer in de steenbakkerijen omdat zij in de Brusselse fabrieken gemakkelijker werk kunnen vinden. Daarom worden de steenbakkerijen bevolkt door mensen die in hun streek, in hun Vlaamse dorpen niet tot diegenen willen behoren die hun dagen slijten aan de dopelokal maar liever wekenlang van huis blijven en slapen in de roestige bedden die hen ter beschikking worden gesteld door de steenbakkerijen. Slapen gedurende weinige uren, op de harde bris ergens in een barak waar de vensters afgesloten worden door de matten die gebruikt worden voor afdekken van de te drogen steen...

Arbeiders ook, die gaan werken, in het dode seizoen, naar Frankrijk of Wallonië waar zij twee maanden doorbrengen zonder de vrije zaterdag en de vrije zondag die zij bij de steenbakkerijen ten slotte wel hebben, ook al moeten zij daarvoor extra - inspanningen doen om voldoende voorraad tot bakken te maken - want de vurige muil van de oven mag niet doven, bij gebrek aan stenen en kolen. Daarom zal de magere arbeider van de steenbakkerijen voortzwoegen zonder familie-leven zonder 's avonds thuis zijn gezet te kunnen lezen of zijn moede lijf te kunnen strekken in een gemakkelijke zetel...

De koord-dikke pezen op zijn armen zullen gespannen blijven in een streven om steeds meer te presteren en steeds meer te verdienen want verdienen doen zij uiteindelijk goed. Waar ligt ten slotte de betrachting van deze mensen? Dat weten zij waarschijnlijk zelf niet.

De «meester» — de eigenaar van de steenbakkerij — klaagt over de enorme sociale lasten die hij maandelijks te betalen heeft. «Ze maken onze bedrijven kapot». Die klacht hebben wij in Vlaanderen al vaak gehoord. Wij zullen ze nog lang horen en de Vlaamse arbeider zal nog lang mobiel blijven. Zolang tot wij zelf — met het lot in eigen hand — kunnen beslissen over ons doen en laten en wij in een federaal land eigen oplossingen voor alle moeilijkheden kunnen uitwerken.

S.D.L.

INKOOP-VERKOOP-VOORTVERKOOP

- Villa - bos - week-end-buig, en Bouwgronden
- Tuin - bouw- en Nijverheids-grond
- Grote percelen in Wallonië en Frankrijk vanaf 4 F m².
- De grootste keus in de Prov. Antw. van 1000 tot 20.000 m².

JOS VAN ALPHEN

6 KANADEZENLAAN
HEIDE-KALMTHOUT
TEL. 74.91.39

ALLE LENINGEN VOOR ELK DOEL

OP ONROERENDE GOEDEREN
in 1° 2° of 3° rang

zijn steeds voordeliger door

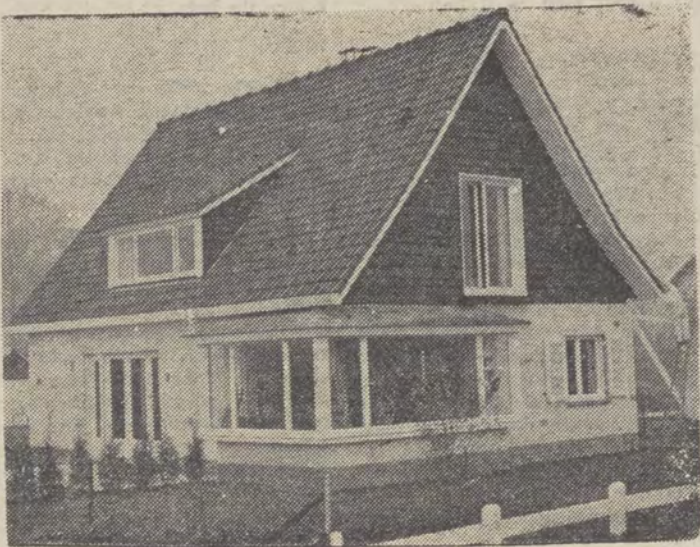
N. V. SOCREFINA

ZUIDSTRAAT 47, RONSE
Tel.: 055/23198.

Breng ons bezoek met volledig dossier of telefoneer ons en wij komen bij U.

Bouw met ons de droom van uw leven!
Een heerlijk landhuis in een omgeving door Uzelf gekozen.

- onze prijzen buiten concurrentie
- een zeer degelijke constructie
- snelle en perfecte afwerking
- een harmonisch geheel.

Voor alle inlichting

ROLUS & VAN DER PAAL p.v.b.a.
en **ONS LANDHUIS p.v.b.a.**

LANGE GASTHUISSTRAAT 16, ANTWERPEN, TEL. 33 85 63

Desgewenst bezoeken wij U graag thuis.
Breng een bezoek aan onze bouwerven!
Burelen 9-12 h. - 14-18 h. - ook zaterdag

Dan begint voor hen een rustperiode die kan duren tot maart, april of mei al naargelang de vraag naar steen. Vooraf is de grond van de steenbakkerij gekeerd geworden d.w.z. men heeft hem met de kraan of de schop afgestoken en op een hoop geworpen waar hij gedurende de winter verkuimd.

RINGOVENS BRANDEN ZEER LANG

Wij hebben in het Brabantse niet alleen een veldoven maar ook een minder gekende ringoven-bakkerij bezocht. In tegenstelling met de veldoven die wij verleden week beschreven, wordt hier binnen een gebouw gebakken. Binnen een gebouw dan nog wel, dat muren heeft als deze van een fort en waar in ringvormige tunnels wordt gestookt: ring-aan-een want de oven brandt steeds verder en er wordt steeds steen bijgestapeld en weggenomen in een ruime kringloop. Waar bij ons de ovens ieder jaar worden gedood door brandt hij elders jaren achtereen; zo vertelt ons de steenbakker. In Boom zijn er

ovens die reeds 70 jaar branden en in Duitsland is er een die sinds 1840 niet meer gedood is geweest, dus in een tijds-panne van 120 jaar!

Het sisteem van de ringovens of tunnelovens is tamelijk eenvoudig. Binnen de tunnels worden kamers gemaakt. Dit zijn mijnen van stenen (25 tot 30.000) die in de pijpen worden opgestapeld en net als bij de veldovens voorzien zijn van de nodige tocht-schouwen en kolen-openingen. Iedere kamer wordt afgesloten met inpakpapier, dat tegen de steenwand wordt gezogen door de hevige tocht, die altijd aanwezig is in een goed gebouwde steenoven en dat moet beletten dat het vuur verder zou lopen dan gewenst wordt. Op deze wijze wordt iedere dag een kamer gevormd. Men stookt van bovenaf via stookgaten of «Potten» die toelaten dat kolen (in dit geval vette kolen) kunnen toegevoegd worden om de hitte binnenin tot 1100 graden op te jagen. Bovenop de steenhoven heerst dan ook een zuiderse temperatuur. Op 21 dagen is men «rond»

ZELF DENKEN door ZELF LEZEN

HET VLAAMS-NATIONALISME 1914-1940 (Dr. Willemsen) 360 F
een onmisbaar standaardwerk.

JORIS VAN SEVEREN. Droom en Daad (A. De Bruyne) 350 F
objektief en levendig, ruim 80 bl. foto's.

MENSONGE D'ULYSSE (P. Rassinier) 148 F
ULYSSE TRAHÉ PAR LES SIENS (P. Rassinier) 66 F

De Fransman Rassinier, zelf oud-KZ-gevangene, schrijft hier de waarheid over de Duitse KZ-kampen. Weerlegt veel sprookjes. Deze werken bestaan ook in Duitse vertaling.

ENTLARVE HEUCHELEI (E. Barnes) 284 F
Vertaald uit het Amerikaans. Striende aanklacht tegen de oorlogspolitiek van Roosevelt.

BOEKHANDEL VAN BOGHOUT-LOGIER

JORDAENSKAAL 3, ANTWERPEN — P.C.R. 429387 — TEL. 322153
Vraag gratis-abonnement op ons huleijdschrift BOEKENDIENSTMEDELINGEN.

Zetelfabriek Boterberg

LEDEZIJDJE - LEDE

Alleenverdelers:

Engel & Co

Eigen produktie
Uitgebreid gamma
Aan huis geleverd

Prospektus
op verzoek:

TEL. (053) 225.60

Voor leden
en abonnees
Volkunie:

20 % KORTING